

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22 31-23 31-24

Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Lokalnemu gospodarstvu in trgovini Italije in
inženirstvu UPI S. A. MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokno-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Cori Post No 11-3118

JUTRO

Izbaja vsak dan znan ponedeljski
Naročnine male mesečno L. 15.-
za inženirstvo vključno - Ponedeljskim
izdajam L. 36.50

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5. telefon
št. 31-22 31-23 31-24

Rokopisi se ne vračajo

Weiterhin vergeblicher Ansturm der Sowjets

Ausdehnung der Kämpfe auch auf die Nordfront — Absetzen unserer Truppen auf vorbereitete Stellungen im Abschnitt Cervaro (Süd-italien) — 40 Feindbomber bei Angriff auf Mitteldeutschland ab- geschossen — Unwahre U SA-Angaben richtiggestellt

Aus dem Führerhauptquartier, 15. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nordöstlich Kertsch, am Brückenkopf Nikopol und südwestlich Dnjepropetrowsk scheiterten starke sowjetische Angriffe. Dabei wurden 46 feindliche Panzer abge- schossen.

Nordwestlich Kirovograd sowie im Raum östlich und südlich Schaschkoff warfen unsere Truppen die Bolschewisten in Gegenangriffen zurück, während feindliche Angriffe erfolglos blieben.

Südwestlich Pogrebischtsche machten unsere Gegenangriffe weitere Fortschritte. 15 feindliche Panzer und 23 Geschütze wurden hier vernichtet.

Westlich Berditschew zerschlugen Ver- bände der sowjetischen Panzerarmee zwei feindliche Regimenter und fügten den Bolschewisten schwere blutige Verluste zu.

Im Raum westlich Nowograd—Wolynsk und westlich Sarny hält der starke Druck des Feindes weiter an.

Im Kampfraum westlich Retschiza wurden wiederholte Angriffe der Sowjets ab- gewehrt und vorgedrungen feindliche Kampfgruppen im Gegenangriff zurück- geworfen.

Bei Witebsk scheiterten erneute mit Panzer- und Schlachtfliegerunterstützung geführte Durchbruchversuche des Fein- des. Örtliche Einbrüche wurden abge- riegelt.

Nordwestlich und nördlich Nowel sowie nördlich des Iminsees und im Raum von Oranienbaum griffen die Sowjets mit verstärkten Kräften an. Sie wurden in har- ten Kämpfen abgewehrt.

Leutnant Kühn in einem Panzerregi- ment schoss in den Abwehrkämpfen im Raum von Kirovograd seinen 50. feindli- chen Panzer ab.

An der süditalienischen Front setzten

sich unsere Truppen nach schweren, für den Feind besonders verlustreichen Kämp- fen im Abschnitt von Cervaro auf vor- bereitete Stellungen wenige Kilometer nach Westen ab. Der stark nachdränge- de Feind wurde bei erneuten Angriffen abgewiesen. An der übrigen Front verlief der Tag ruhig.

Bei der Abwehr eines Angriffes bri- tischer Flugzeuge im norwegischen Kü- stengebiet wurden durch Jäger und Flak- artillerie von 12 angreifenden Flugzeugen 6 abgeschossen.

Starke britische Bomberverbände flogen in der vergangenen Nacht nach Mittel- deutschland ein. Unsere Luftverteidigungs- kräfte verhinderten jedoch die Durch- führung eines zusammengefassten An- griffes. Der Feind warf planlos Bomben aus einige Orte. Nach unvollständigen Meldungen wurden 40 Bomber abgeschos- sen. 14 weitere Flugzeuge verlor der Feind bei Tage über den besetzten West- gebieten.

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt ferner bekannt:

Um den Eindruck der fortgesetzten schweren Verluste, die die nordamerika- nischen Terrorflieger bei ihren Angriffen gegen die deutsche Bevölkerung erleiden, in der amerikanischen Öffentlichkeit ab- zumildern, gibt die amerikanische Luft- waffe fortlaufend weit übertriebene Ab- schusszahlen deutscher Jäger bekannt. So behaupten die Amerikaner bei ihren An- griffen am 14. 10. auf Schweinfurt 194, am 11. 12. 1943 auf Emden 138 und am 11. 1. 1944 in Mitteldeutschland 152 also ins- gesamt 394 deutsche Jäger abgeschossen zu haben. Die tatsächlichen Verluste da- gegen betragen 98 deutsche Flugzeuge. Mehr als ein Drittel der Besatzungen konnte mit Fallschirm abspringen und blieb unversehrt.

Nadaljnji brezuspešni naval Sovjetov

Razširjenje bojev tudi na severno bojišče — Razporeditev nemških čet na pripravljene postojanke v cervarskem odseku (južna Italija) — 40 sovražnih bombnikov pri napadu na srednjo Nemčijo sestreljenih — Netočni ameriški podatki

Führerjev glavni stan, 15. Jan. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja: Severnovzhodno od Kerca, na nikopoljskem mostišču in južnozpadno od Dnje- propetrowska so se izjavljali močni sovjet- ski napadi. Pri tem je bilo zbitih 46 so- vražnih oklopnikov.

Severnozpadno od Kirovgrada kakor tudi na področju vzhodno in južno od Za- skova so vrgle naše čete boljše vire v pro- tinapadu nazaj, medtem ko so ostali so- vražni napadi brezuspešni.

Južnozpadno od Pogrebischtsche so naši protinapadi še nadalje napredovali. Uničenih je bilo 15 sovražnih oklopnikov in 23 to- pov.

Zapadno od Berdičeva so skupine oddel- kov SS razbile v protinapadu dva sovražna polka in prizadele boljše vire težke la- vave izgube.

V prostoru zapadno od Novograda—Vo- linska in zapadno od Sarnov močni sovraž- nikov pritisk še traja.

Na bojišču zapadno od Rečice so bili po- novni sovjetški napadi odbiti ter prodir- sovaški skupine v protinapadu vrže- ne nazaj.

Pri Vitebsku so se izjavili ponovni z oklopniki in bojnimi letali podprti probni- ni poizkusi sovražnika. Krajevni vdori so bili zjezjeni.

Severnozpadno in severno od Nevelja kakor tudi severno od Iminsega jez- ra in na področju pri Oranienbaumu so napadi boljše vire z močnejšimi silami. Bil so v trdih bojih zvrženi.

Poročnik Kühn v nekem oklopniškem polku je v obrambnih bojih na področju pri Kirovgradu zbil svoj 50. sovražni oklo- pnik.

Na južnoitalijanskem bojišču so se pro- mestile naše čete po težkih, za sovražnika posebno pogubonosnih bojih v odseku Cer- vara na pripravljene postojanke nekaj km proti zapadu. Močno pritiskajoči sovražnik je bil pri novih napadih zavrnjen. Na osti- nem bojišču je potoke dal mirno.

Pri obrambi napada angleških letal na norveškem obalnem področju so lovci in protiletalsko topništvo od 12 napadajočih letal zbil šest.

Močne angleške bombniške skupine so priletele v pretekli noči nad srednjo Nem- čijo, toda naše letalske obrambne sile o- praveč izvedo strnjene napade. So- vražnik je odvrnil brez cilja bombe na nekatere kraje. Po nepopolnih podatkih je bilo sestreljenih 40 bombnikov. 14 na- daljnjih bombnikov je sovražnik izgubil podnevi nad zasedenimi zapadnimi ozem- lji.

Vrhovno poveljstvo oboroženih sil ob- javlja nadalje:

Da bi zmanjšalo vtis neprestanih težkih izgub, ki jih severnozpadni teroristični letalski urtopji pri svojih napadih proti nemškemu prebivalstvu, na ameriško jav- nost, objavlja ameriško letalsko nepre- stano določ pret-rane števila o sestreljeni- nemških lovcih. Tako trdijo Američani, da so pri svojih napadih 14. oktobra na Schweinfurt sestrelili 104, dne 11. dec. 1943 na Emden 138 in dne 11. Jan. 1944 na srednjo Nemčijo 152, torej skupno 391 nemških lovcev, dejanske izgube pa zna- šajo 98 nemških letal. Več kot tretjina posadk je lahko s padali odskočila in je ostala nepoškodovana.

Boji v južni Italiji

Beč, 14. Jan. DNB. Na zapadnem kri- lu južnoitalijanskega bojišča je prišlo več- raj znova na področju Cervaro-Aquafon- data do zelo težkih bojev. Ameriška 5. armada je tako pri ruševinah Cervara ka- kor pri vasi Aquafondata napadla z moč- nejšimi silami, potem ko so bile nemške črte prej dalje časa obdajane s hudim zapornim ognjem. Dočim so se Američa- ni pri Cervaru omejili na krajevne sunk- ste, morali nositi težka 7. strelska di- vizija in maroška 2. pehotna divizija pri Aquafondati glavno breme napada. V več- urnih sridih bojih so bili ponovni napadi francoskih plačancev krvavo razbiti ali zaustavljeni s silovitimi nemškimi proti- sunki. Šele v večernih urah so se nemški branilci Aquafondate umaknili na ugod- nejše in krajše višinske postojanke, s ka- terih lahko s svojim težkim orožjem ob- vladovali vse področje. Po dosedanjih po- ročilih so severnozpadni najemniške di- vizije ameriške 5. armade izgubile pri več- rajšnjih napadih najmanj 30% svojega moštva. ki je bilo ubito ali pa ranjeno. V odseku tik poleg obalnega odseka zapad- noga križa južnoitalijanskega bojišča so se večerj izjavila razna podjetja ame- riških udarnih čet, pri čemer je bilo z nemških mitskih polj privedenih mnogo ujetnikov. Ob obali je imela neka nemška udarna skupina popoln uspeh. Vdla je pri Eusanu, nedaleč od Ortone, v britan- ske črte in je razbila precej britanskih bojnih postojank. Pri istem podjetju sta bila z orožjem za boj iz bližine uničena dva oklopniška tpa »Sherman«. Udar- na četa se je po izvedbi svoje naloge vrnila z mnogimi ujetniki brez vsakršnih lastnih izgub srečno nazaj v nemške črte.

Ponoven teroristični napad na Rim

Rim, 14. Jan. R. V četrtke opoldne je bil Rim že zopet cilj angloameriškega terorističnega napada. Kratkot po 12. so se pojavili sovražni bombniki v spremetu močne lovske zaštite in so vrgli rušilne in zažigalne bombe na različne mestne stanovaljske okraje. Napadujoča letala so se skušala z megle zaščititi proti strelja- nju protiletalskega topništva. Tudi Vati- kansko mesto je bilo od angloameriških bombnikov med napadom večkrat prele- teno. Izgube prebivalstva še niso ugotov-

ljene. Tri napadujoča letala so bila se- streljena na robu mesta.

Rim, 15. Jan. DNB. Po dosedanjih ve- steh je bilo pri četrtkovem letalskem na- padu na Rim ubitih 33 civilnih oseb, 45 pa težko ranjenih. Več prapadnikov ita- lijanskega Rdečega križa, protiletalske za- ščitne službe ter gasilcev je pri reševanju zasutih postalo žrtev novih bomb.

Bombe na šolske otroke

Atene, 15. Jan. R. Atenski tisk poroča o zadnjem terorističnem napadu na Pirej, da je padla bomba na deklško šolo in ubi- la 80 dekle z učitelj vred. »Akropolis« pi- še, da knjige in let propagande ne bi- moge Angloameričanom bolj škodovati kakor minute bombnega napada na Pirej.

Atene, 15. Jan. R. Nemški odpravnik po- slov von Grävenitz je obiskal večerj Li- rej in podaril v imenu nemškega pooblaš- čenca za Jugovzhod 300 milijonov drham- in 26 ton živil za težko prizadeto prebiv- lstvo Pireja.

Rumunija bo nadaljevala borbo na vzhodu

Bukarešta, 14. Jan. R. Boji pri Kerču dajejo listu »Viatza« povod, da podčrtava neobhodno potrebo rumunskega sodelova- nja pri boju na vzhodu. Boljševiki, kot je »ap del 1. 1940. Rumunji so ob popolnem prezirjanju vseh zakonov civilizacije in j- odvzel z zasebo Bessarabije in Bukovine ozemlja, ki niso bila n koli ruska. Glede na naraščajoči pchlep boljševikov, ki so v Moskvi že izdelali načrt za priključitev Rumunije Sovetskii zvez, je nujno, da je pomeni Führerjev znak za bojo prot So- vjetski Rusji prav to kar je Rumunja pri- čakoval la, namreč borbo za osvoboditev bratov v Bessarabiji in Bukovini. Priču- žili smo se temu boju v pripravi, da je samo Nemčija sposobna rešiti Evropo pred propadom in brezmezo zmado. Če se Nemčija ne bi postavila prot svoje skemu napredovanju v Evropo, bi ta postala boljševiška in prva žrtev Rusije bi bila Ru- munija. Borba Rumunije se mora zato nadaljevati tako dolgo, da bo moč boljševizma uničena. Šele takrat bo zašče tena rumunska kultura, mir in neodvisnost.

Velik uspeh nemške obrambe v zraku

Berlin, 14. Jan. R. Iz prejetih poroč o zmagovitih letalskih bitki 11. januarja, je razvidno, da so sestrelili mnogi nemški lovci po dva in celo po tri sovražne bom- bničke. Ta uspeh je tem pomembnejši, ker razpolagajo letelce trdnjave tipa »Libera- tor« in »Fortress« z motorjem povprečno z 1000 PH in razvijajo največjo brzino 450 km. Poleg tega je vsaka izmed teh le- telcev trdnjav oborožena z 10 do 12 tež- kimi strojnimi. Na robovih takega le- talskega oddelka pa lete tako zvane »zra- čne križarke, ki so celo oborožene s tri- desetimi strojnimi. Pri napadu je nem- škimi lovskimi in rušilnimi letalskim oddel- kom služilo dobro tudi delstvo, da sovraž- ni bombniki pri poletu proti cilju niso mogli razviti svoje največje brzine. Kakor je razvidno iz poročil ameriških letalcev, ki so se s poleta vrnili, ni nihče izmed njih verjel, da bi se mogli vrniti iz tega pekla nemške obrambe. Nemški lovci so napad- ali kot vrati iz bližine. Neki holandski železniški uradnik je opozoval, kako so ob 13.25 late nemških lovcev napadale v neredu vračajoče se ameriške bombni- ke in so v nekaj minutah sestrelile 5 bom- bnikov, ki so za oddelkom zaostali. Ti so padli kakor kamni z neba. Pogrebna ko- misija je našla po obojstranskih holandskega uradnika ostanke petih bombnikov »Bo- eing« ki so ležali vpi v krogu par sto me-etrov Brez podatkov Holandci bi jih v močvirju sploh ne našli. Posadke so po večini zgorle s svojimi stroji, deloma pa so bile zaradi padca popolnoma razme- sarjene.

Eisenhower se opravičuje

Ženeva, 14. Jan. R. List »Times« piše, da je potoč zavezniškega bojevanja v Ita- liji v kričeem nasprotju z bombastič- nimi napovedmi. To je v Zedinjenih drža- vah zbudilo ostro kritiko. Kratkot po re- zvmu svojega novega položaja kot vrhov- ni invarzijski poveljnik se je zato general Eisenhower poskušal opravičiti na neki tiskovni konferenci.

Priznal je, da pogodba o premirju z Badolijem ni prinesla onih vojaških pred- nosti, ki so se pričakovale. Nadalje je mo- ral priznati, da so zavezniški pričakovali, da bodo že pred dolgem časom v Rimu. Na drugi strani pa je treba priznati, da je bila s to bitko izločena iz borbe italijan- ska mornarica in da so pridobili pristan- nišče Neapelj. Zaradi tega je dana mož- nost za bočni napad na južno Francijo in na obalo Jadranskega morja.

Končno je zaradi tega dejstva vezano tudi gotovo število nemških divizij. Eisen- hower, piše »Times« pa se ni izrazil, ka- ko bi lahko bilo drugače. Dejstvo je, da je moralo iti nekaj narobe, kajti bojeva- nje, ki se je začelo z velikim krikom v severni Afriki in se je nadaljevalo v ena- kem slogu na S'ciliju do italijanske obale, je naenkrat postalo popolnoma majhno in tiho.

Glavni vzrok zato leži v taktiki nemških generalov in v prvovrstni bojni sili nem- ških vojakov. Nenadna kapitulacija Ita- lije v septembru je spravila nemške čete v izredno težaven položaj, toda nemški generali so takoj spoznali položaj in so preprečili pohod od Salerna proti Rimu ter tako prevrnili načrte zaveznikov.

Ženeva, 14. Jan. R. Tri prerokovanja o koncu vojne so bila razglašena v časopisu »Times« kot preuranjena in nesrečna; 1. Prerokovanje Eisenhowera, ko je zapustil Italijo ob prevzemu invazijskega povelj-

Kažipot za primorske rojake

O protinarodni usmerjenosti OF si je danes na jasnem že vsa naša d ro mi- sleča javnost. V naših krajih so komunisti od početka sicer skušali dajati OF in vse- mu svojemu početju nekaj splošni na- očni značaj, vendar pa so kmalu začeli bolj in bolj odkrito kazati svoje mednarodno, protislovensko bistvo. Zlasti na terenu so ga prikivali tem manj, čim bolj se se čutili absolutne gospodarje tudi v obro- ženih oddelkih OF. Bridko je bil razoča- ran marsikak navidez, ki se je dal izva- biti k tem oddelkom po lažnih geslih ko- munistične propagande. Toda spoznanj in izreznjenje sta po večini prišla prepo- zno. Zapeljanci v oboroženih krd-ih so se morali vdati terorju partijcev, ki imajo vse oblast v rokah. Kder pa tega ni mo- gel, temveč je dajal duška svoji mu- očaranju, ga je pobrala »likvidacija«. Ta- ko je že do srede leta 1942 brez sledu poleg drugih izginilo tudi okrog sto bivših Sokolov, ki so bili po večini pomorjani na Gorjancih, deloma pa tudi v kočevskih hrih.

Osamljene, nedoločne vesti o tem, kako komunisti sistematično more nekumuni te v oboroženih oddelkih OF, so že takrat, pred dvema letoma, prihajale tudi v Ljub- ljano in druge predele, ki niso bili rod oboroženim terorjem OF. Komunisti na propagando je te vesti seveda ogorče- zanikala, ker je skušala v teh predeh, ki jih je potrebovala za oporo, še dalje pri- kazovati OF kot narodno stvar. Ljudje po teh krajih do takrat komunizma »se niso obušili na lastni koži zato so le prelako nasedali njegovi slepipli propagandi. Premnogi si v svojem poštenju tudi niso mogli predstavljati, da bi bili komu isti res tako prkvarjeni, da bi d bre in po- šteno Slovence morili samo zaradi tega, ker so nekumunističneja mišljenja.

Tako se je zgodilo, da je OF imela zla- sti med meščanstvom mnogo simpatiz-jev se potem, ko je na terenu k-ter ga je lahko neposredno strahovala, se odkri- to pokazala svojo pravo barvo. Morda so prišli še strahotna razkritja o tistih in tistih umorjenih Slovcnih in Slovankah, podrobna poročila o ropih, pežigh in du- gem besnem uničevanju nadodnega premo- ženja, da so se ljudje tudi po krajih, ki jih komunisti niso mogli »os-čevati« s svojim blaznim početjem, spozali njho- vo zločinsko igro ter se od čno obrnili proti njim. Zapečaten je bil ta razvoj za protikomunistično stvar knžno z dogodki lanskega septembra in oktobra ki so zdramili še zadnje dvomljive in omah- livce.

Danes je Ljubljanska pokrajina z Ljub- ljano vred temeljito ozdravljena. Božena spomenica je najboljši dokaz za to, kako se je ves narod strnil v močnem protiko- munistični blok. Vsak iskren Slovenec pa se mora zgroziti ob misli na neizme- človeške in materialne žrtve, ki jih je med tem komunizem zahteval od našega ljud- stva in ki bi gotovo ne bile tako ogromne, če bi se vsi sloji prebivalstva izreznili in se združili v enotno narodno fronto že po- prej.

Usoda ljudi in krajev v Ljubljanski po- krajini mora biti svaričen zgled tudi dru- gim slovenskim predelom, zlasti na im- primorim krajem. Nje skušajo komu- nisti še vedno slepiti z lažnimi narod- nimi gesli. Med njimi skušajo še sibir- o prikrihati svoj protinarodni značaj. Slep in gluhi pa bi moral biti, kdor bi verjel, da so njihovi cilji na Primorskem dru- gačni in manj zločinski, kakor pa so se pokazali v Ljubljanski pokrajini. Nobnega dvoma ne more biti, da pripravljajo ko- munistični izkoreninjenjci enako usodo, ka- kršno so priklicali nad kraje na Do- enjskem in Notranjskem, tudi krajem na Go- riškem in Tržaškem, v Istri in na Krasu.

Primorski rojake lahko odvrnejo to pre- čeno nesrečo, ki bi bila za nje morda še bolj nepopravljiva, kakor je za Dolenjo in Notranjsko samo s pravočasnim osv- eščenjem vseh slojev in vseh krajev Po- ročila kažejo, da je izreznjenj tudi pri njih zajelo že zelo široke množice in da zajema še vedno širše. Poleg poročil o ža- lostnih dogodkih v Ljubljanski pokrajini, katera kljub vsej komunistični propa- di vedno globlje predirajo tudi med pri- morsko ljudstvo, krepijo naraščajoči od- por proti komunizmu že tudi la- tne iz- kušnje. Čim prej se bodo po zgledu Ljub- ljanske pokrajine tudi primorski predeli združili k enotni borbi zoper komunizem, tem manjša bo nesreča, ki jim je bo lahko povzročila ta protinarodna zabloda.

A. K.

Evakuacija prebivalstva iz angleških luk

Stockholm, 15. Jan. R. V Angliji se je za- čela sedaj, kakor poroča iz Londona »Stock- holms Tidningen«, prostovoljna evakuacija prebivalstva iz pristaniških mest. Prebivalstvo pristaniških mest naj sprejme veliki London, če bi se moralo v zvezi z ustanovitvijo drugega bojišča popolnoma izseliti. Zaradi tega so v Londonu uvedli točno evidenco vseh stanovanj. Vse sobe naj bi se uporabljale za spalnice Rod- binc, ki imajo večja stanovanja bodo morale dati po načelu »vsaka oseba eno sobo« izse- ljencem na razpolago stanovanja.

Poravnajte naročnine!

stva, d. bodo zavezniški dobili evropsko vojno v 1. 1944 2. drzna trditve ameri- škoga podpredsednika Wallaceja, da bo invazija z zapada uničila Nemčijo. Tretje prerokovanje pa se je pravkar izkazalo za napačno. To je bila napoved admira- la Halseya da bo 1. 1943 prineslo popoln po- raz os'šca. Sedaj pa se je, kakor javlja »Times«, Halsey zelo pozitivno zaoblubil, da ne bo nikdar več prerokoval. To bi lahko storili tudi drugi Američani.

Francija v novi Evropi

Državni tiskovni vodja francoskim novinarjem — Samo v zmagoviti novi Evropi bo zavzela obnovljena Francija mesto, ki ji gre

Pariz, 15. Jan. DNB. Državni tiskovni vodja dr. Dietrich je govoril v petek na tiskovnem sestanku francoskih novinarjev o vstvi proble- mov, ki zanimajo sedaj francosko javnost.

V uvodu je naglasil lažnost obljub sovra- žne propagande, kar najbolj dokazujejo lakota, pomanjkanje, epidemije in boljševiška revščina, ki vladajo sedaj v severni Afriki in južni Ita- liji. Če bi lahko sovražniki vladali tudi nad Evropo, potem bi Francija postala ena sama puščava in prebivalci bi imeli priložnost videti razliko med frazami nasprotnika in resničnost- jo. Nato je orisal dr. Dietrich sliko naprednih in socialnih idej, ki kažejo iz evropskega duha človeštvu pot v boljšo bodočnost. Ideje na- sprotnikov niso zdravilo, temveč samo strup za narodne organizme.

Sedanja vojna, je nadaljeval dr. Dietrich, ne potoke po istem obrazcu kakor prejšnja sve- tovena vojna, ker si stoje nasproti popolnoma druge sile in druge možnosti. Tempo razvoja in skoraj neomejene možnosti iznajdb, ki la- hko povzročajo prevrate in s katerimi lahko so- vražnik nas in mi njega vsak dan presentimo, vsi ti faktorji so za zgolj razumsko oceno na- šega pota v bodočnost nepreračunljive količine. Eno pa vemo z absolutno gotovostjo, da zma- ga in bodočnost ne bosta pripadala tistim, ki iščejo staro in hočejo ohraniti preživeljo, tem- več onim, ki zastopajo novo in ki jih je usoda določila, da si ga pribere. Šele ko si bomo pri- borili to zmago, bodo evropski narodi deležni blagoslova tega razvoja k nacionalnemu redu in socialni pravičnosti, za dosege katere se morajo danes še tako trdo boriti. Nihče ne more pričakovati, je dejal dr. Dietrich, da bi uresničili vse to sredi vojne, ki nam je bila prav zaradi tega vsiljena, da bi preprečila to novo zgradbo.

Tudi bodočnost Francije, je nadaljeval dr. Dietrich, ni delo preteklosti in ne pripradi- stim, ki hočejo na uničeni Evropi zgraditi svo- jo plutokracijo in boljševiško svetovno go- spodarstvo, temveč je usoda Francije nezdrul- jivo zvezana z obnovo evropskega kontinenta. Ni dvoma kaj lahko Francija pričakuje od protievropske koalicije, namreč od Zedinjenih držav, Anglije in boljševikov v primeru njho- ve zmage. To je povedal že eden izmed njho- vih najpomembnejših govornikov, ministri- ski predsednik Smuts z brutalno odkritosr- nostjo pred angleškim parlamentom ko je de- jal: »Francija je minila. Mi lahko danes go- vorimo še o Franciji kot veselih, toda naše go- vorice Franciji ne bodo pomagale. Francija je minila in jo bo treba za čas našega življenja in mogoče še dalje smatrati za opravljeno.«

Te besede podajajo sodbo, ki so jo izrekli sovražniki našega kontinenta nad Francijo in ki bi jo tudi izvršili če bi jih pri tem ne ovi- rala moč nemškega orožja.

Vsako upanje in vse iluzije brezdelnega ča- kanja so zaradi tega življenjsko nevarna samo- prevara na osnovi dejstva, da Francija lahko živi smo z Evropo ter mora z Evropo umreti. Samo v zmagoviti novi Evropi bo lahko Fran- cija zavzela mesto, ki ji gre. Na koncu svojih izjavljanj je dr. Dietrich dejal da mnogi mo- žeje francoskega tiska danes za ceno svojega živ- ljenja zastopajo misel nove Evrope. Grozijo jim s terorističnimi nasilji in mnogi izmed njih so že padli na bojišču za to novo idejo. Ti mo- žeje niso, kakor bi rada ugotovljala sovražni- kova propaganda, kupljeni, temveč zastopajo svoje stališče iz idealizma in notranjega pri- pričanja.

jem nobenih ozemelj in odstopati nobenih oporišč.

Čakmak 20 let šef turškega gen. štaba

Ankara, 14. Jan. R. Z maršalom Čak- makom odhajaja iz vrst turške vojske veli- ka vojaška osebnost, ki je s svojim 20- letnim vodstvom generalnega štaba mno- go pripomogla k njeni izobrazbi, oboro- žitvi in zboljanju. Maršal Čakmak je bil upokojen točno onega dne, ko je dosegel določeno starostno leto. S tem so raču- nali že v preteklem letu in so takrat ime- novali še celo zgodnejše roke. Poleg tega so v političnih krogih razpravljali o možnosti sprejetja posebnega zakona da bi na ta način lahko podaljšal službeno dobo maršala, vendar sta se tako držav- no vodstvo kakor parlament tudi v prime- ru zelo zaslužnega načelnika velikega ge- neralnega štaba končno držala zakonskih predpisov. Maršal Čakmak je zavzemal v turški javnosti v toliko posebno stališče, ker maršalski naslov v novi turški repu- blici ni predviden ter je bil podeljen nje- mu osebno s sklepom velike narodne skup- ščine 1. 1923. Poučeni politični krogi me- njajo, da z doseženo starostno mejo še ni- kakor ni zaključeno delovanje tega zaslu- žnega vojskovodje in organizatorja, tem- več bo Turčija še nadalje deležna izrednih maršalovih sposobnosti. O tem priča tu- di poslovilno pismo predsednika Inenija dolgoletnemu sotrudniku in vojaškemu to- varšu. Slišijo se mnenja, da bo Čakmak pozvan za predsednika vrhovnega vojnega sveta ali pa v parlament, da bi dobil ministrski položaj.

Turčija ne bo odstopila Dardanel

Carigrad, 14. Jan. R. Znani in ugledni turški novinar in poslanec Sadak razpravlja v listu »Akşam« o vesti neke agenci- je, po kateri bi se oddale turške morske ožine v najem Zedinjenim državam. Turčija ni mesto za tekmovanje med angle- škimi-ameriškim in sovjetskimi vplivom, piše Sadak. Res je Turčija zaveznica An- glije in prijateljica Zedinjenih držav ter Sovjetske Rusije, vendar bo sama odlo- čala, ali bo vstopila v vojno. Sadak ome- nja določbe montreške pogodbe o morskih ožinah in izjavlja, da Turčija ni morda uboga zamorska država, ki bi odstopila zemljo za kakoga pol milijona dolarjev. Pre- hod skozi Dardanele je v vojnem in mir- nem času prost za trgovske ladje vseh na- rodov, ne pa za vojne ladje. Zato ni po- trebno, da bi prevzele Zedinjene države nadzorstvo nad morskimi ožinami. Če da- nes Nemci in zavezniški ne morejo upo- rabljati morske poti, je to samo za to, ker se njihove ladje potapljaajo na Sredo- zemskem in v Črnem morju. Če bi bili zavezniški gospodarji Egejskega morja, bi mogli pošiljati vojni material in čete Ru- siji. Tudi bi prepoved prehoda vojnih la- dij skozi Dardanele še vedno ostala. Mors- ke ožine danes ne igrajo nobene vloge in zato tudi ni nobenega vprašanja glede njih. Ameriki kar se tega tiče, ni potre- bno izdajati denarja. Če bo Turčija kdaj stopila v vojno po zrelem preudarku po- tem se bo to zgodilo v imenu turškega naroda, ki se vojne ne boji. Turčija na ne bo izročila svoje domovine za vojne cilje drugim in ne bo ostala pasivna. Turški narod ve, da obstoja nepremeljiv zakon, namreč ta, da se ne sme oddajati v na-

Roosevelt zahteva sto milijard za nadaljevanje vojne

Ogromna obremenitev ameriških davkoplačevalcev

Zeneva, 14. jan. R. Predsednik Roosevelt je poslal kongresu proračunsko poslanico, v kateri poziva k izdatim za nadaljevanje 100 milijard iz prebivalstva Zedinjenih držav. V fraziranju predsednika je zanimiv samo en stavek njegove poslanice, ki se glasi: »Vojška zmaga sama ne zadostuje. Mi ne bomo dosegli popolne naše obrambe, če ne bomo rešili tudi druge naloge, ustvaritev takega gospodarstva, v katerem bo lahko vsakdo, ki hoče delati, našel produktivno zaposlenje.«

Berlin, 14. jan. R. Tukašnji gospodarstveni krogi pripominjajo k proračunski poslanici Roosevelta, da ni nobenega dvoma, da vodi Roosevelt ameriški narod k finančnemu polomu. Politično rečeno: Rooseveltov proračun ima namen postaviti gospodarstvo Zedinjenih držav pred nekaj »fait accompli« in tako povzročiti, da bi bilo ameriško gospodarstvo za leta vezano na Rooseveltovo vlogo. Isto mnenje prevladuje tudi glede uvedbe delovne dolžnosti. Rooseveltu gre za to, da bi pri prihodnjih volitvah ustvaril položaj, v katerem bi bilo ameriškim volilcem pogubno oddajati svoje glasove za kakega drugega kandidata kakor za Roosevelta, ker bi se od Roosevelta začel program moral na vsak način izvajati dalje. Lahko bi to izrazili tudi v naslednji paroli: Roosevelt bi rad vsilil ameriški narodno juho, ki bi bila tako slana, da jo ne bi mogli niti jesti.

Milijon Poljakov in 150.000 Baltov odgnanih v Sibirijo

Nova odkritja Angleža — Sovražnikove resnice za Churchill-Roosevelta in tovariše

Zeneva, 15. jan. R. Elmar Dangerfield, ki se je bavil z odkritji o usodi od boljševikov odgnanih Poljakov in Baltov v angleškem mesečniku »Nineteenth Century and after« ter obrnil s tem na omenjeni problem pozornost, je objavil k isti zadevi članek v angleškem tedniku »Catholic Times«, kjer ugotavlja, da je sovjetska zahteva povzročila tako med Balti kakor med Poljaki precejšnje zaprepačenje. Kakšno zaščito naj jim tudi nudi sovjetska armada? Vlada je samo boljševizem, ko je imela sovjetska armada te kraje zasedene in milijon Poljakov vseh slojev prebivalstva je bil odpeljan v centralno Rusijo, arktične kraje in Sibirijo. Ni splošno znano ali pa se ne omenja več, da so bili stotisoči mož, žen in otrok s silo iztrgani iz svojih hiš na vzhodnem Poljskem, razen tega pa je bilo 150.000 ljudi iz baltijskih držav odpeljan v Sovjetsko Rusijo, da tam trpe v jetniščinah ali pa opravljajo v delovnih taboriščih pod nečloveškimi pogoji prisilno delo. Ti soči so umrli zaradi slabe prehrane in izčrpanja. Ni močote stopiti v stik s Poljaki, živimi v Sovjetski zvezi, ve se samo to, da vzgajajo njihove otroke v boljševiških šolah. Ti bodo za svojo domovino brez dvoma izgubljeni. Usoda Baltov je še hujša. Ni znano, kje so zaprti. Posamezna pi-

in bi se morali krožniki potem zopet vrniti kuharju.

Stockholm, 15. jan. R. Poraz, ki ga ameriške bombniške skupine doživljajo pri začetnem dnevnem napadu na srednjo in zapadno Nemčijo, je poziv v Washingtonu in Londonu razprave o letalski vojni in njeni izgledih.

Dasi Washington se vedno ni objavil končnih številk o ameriških izgubah, je vendar javnost zaradi pripovedovanja vrnilih se pilotov močno vznemirjena. Takozvani povprečni človek spoznava vedno bolj, da je bila napoved iz I. 1943 o hitrem zlomu nemške odporne sile zaradi letalskih napadov napoved, da so pa še bolj napadna poročila o jasnem pojevanju nemške lovske obrambe. Pri zadnjih napadih na Berlin in nemška mesta ter dnevnem napadu Američanov na srednjo Nemčijo je moral sovražnik s presenečenjem ugotoviti, da so bili vsi računi angleškega in ameriškega letalstva napacni.

V londonskem radiu je v četrtek zvečer ugotovil neki vodja letalske jate: »Odloditev pri naših letalskih napadih na nemško ozemlje še vedno ni bila dosežena. Nemška letalska obramba je prej ko prej močna in postaja celo močnejša ter bi bilo zelo nesprejemljivo upati, da se bo letos zlomila. Ne smemo pozabiti, da Nemci gotovo pripravljajo protudarec. Bilo bi napadno podcenjevati našega nasprotnika v najmanjši stvari.«

Pogreb dveh kočevskih junakov

Ljubljana, 15. januarja.

Včeraj so na Pokopališču junakov na Gradu položili k večnemu počitku še dva kočevska junaka, domobranca Jožeta Meglena in Antona Umbergerja. Poročali smo že o potoku vojaško preprošiti svečanosti na Zalah. Častni vod domobrancev je spremljal zemске ostanke obeh svojih padlih soborcev po Ljubljanskem polju in po ulicah vzhodnega dela mesta na Grad. Tam sta bila na Orlovem vrhu izkopana dva nova grobova poleg grobov na Pokopališču junakov že pokonanih kočevskih borcev.

Pogrebni obredom na Gradu sta prisostvovala tudi mornariški podpolkovnik g. Stane Kregar kot zastopnik g. predsednika generala Rupnika in načelnik dr. Josip Hubad kot predstavnik Pokrajinske uprave. Ob odprtju grobu je opravil molitve domobranski vojni kurat g. Križaj. Poveljnik častnega voda je odredil pozdrav padlim borcem, domobranci pa so obe črni krsti spustili v grob. Častni vod je oddal nato poslovilno salvo, ki je gromko odmevala v toneči zimski dan ter hvalno počastila spomin obeh borcev, ki sta žrtvovala življenje za svoj narod.

»Tovariši« med seboj

Objavili smo že parkrat razne pikantne odlomke iz komunistične korespondence, zaplenjene pri ubitih ali zajetih komunističnih kurirjih. Sedaj imamo pred seboj navodilo, ki ga je poslal »operativni oficir« (podpis nečitljiv) »štaba VII. korpusa«, ki je menda vrhovna inštanca komunističnih krdel na naših tleh, »štabu 17. divizije«. Glas se dobesedno:

»IX. U. B. se nahaja nekje na Travnici, s katero morate takoj vzpostaviti zvezo in obenem pa odpošiljati namestnika komandanta Divizije tov. Joveta v štab in ga ne puščajte nikamor več samega. IX. U. B. pa takoj potegnite v sestav Divizije.«

»Tovariši Jovo« je torej očitno padel v nemilost in si nakopal nezaupanje »višjih instanc«. »Ne puščajte ga nikamor več samega!« To je samo druga oblika aretacije, bolj mila zato, ker je bil Jovo gotovo star partije, saj bi drugače ne mogel do seči položaja »namestnika komandanta divizije«. Kljub temu pa je dvomljivo, ali je danes še pri življenju. Nalog za njegovo aretacijo nima datuma, iz drugih istočasno zaplenjenih listin pa izhaja, da je bil izdan v zadnjih dneh novembra.

Značilen je tudi neki odstavek v »dnevnem poročilu« »štaba VIII. U. B.« z dne 25. novembra. V tem poročilu stoji med drugim:

»Patrola, ki se je vrnila iz Roba, je javila, da blaga ni več tam, ker so ga terenci prenesli v bežanjo, da ne bi bilo izdano, ker sta dva terenca pobegnila.«

Vidi se, da so tudi terenci, ki jih izbirajo vendar iz najbolj vnetih prištejev, že tako nezanesljivi ali pa tako siti strahovanja, da pobegnejo. In oba terenca, ki ju omenja poročilo, sta morala biti celo med zelo zaupnimi, ker sicer ne bi vedela, kje je skrito blago za komunistična krdela.

O komunističnih »zmagah«

Nepoučeni ljudje kaj radi nasedajo kričavim in bahavim poročilom »generalov« Tita o veličastnih »osvobodilnih« podvigih njegovih čet. Kdor pa te vesti zasleduje z zemljevidom v roki, bo dobil popolnoma drugo sliko o kretanju komunističnih krdel. Videli bo, da vse toliko hvalisane operacije niso nič drugega, nego breznačrtno beganje iz kraja v kraj.

Slični poročevalski način si je usvojila tudi OF, ki je nedavno natvezla svetu, da je osvobodila »mesto« Birčno vas. Resnica je pa ta, da so bila komunistična krdela pogana od Novega mesta nazaj noter do Birčne vasi in so na begu »zasedla« ta znameniti kraj. O tem izvirnem poročilu nam javlja intelektualni, rešen pri silni mobiliziranec, naslednje:

»Tri mesece sem bil v tolovajskih četah in vse te tri mesece smo hiteli »od zmage do zmage«. Začeli smo »zmagovati« v Dobrem polju. V smelen pohodu nazaj smo »zasedli« ter »osvobodili« Kampilje, kjer seveda ni bilo nikogar, ki bi se upiral. Ko so nas tudi od tod potisnili nazaj, smo bežali v Struge in smo »osvobodili« ta kraj. Dva dni nato smo prodirali na Zvirčje v Suho Krajino in smo seveda »osvobodili« tudi to velepomembno vas. Toda zasledovalci so se pojavili tudi na Zvirčju, zato smo krenili globlje v Suho Krajino ter »osvobodili« Viseje, Vrh, Se la, Veliko in Malo Lipje ter Gradecne. Tu smo ostali, ker ni bilo preganjalcev, ki bi nas bili tirali k novim »zmagam« in »osvoboditvam«. Tako nas je neprijatelj ovrnil pri naših operacijah, ker ga ni bilo za nami, da bi nas prisilil k novim zmagam, ki bi razveselile Tita in London.«

Običajen in soudeleženev tega zmagovitega umikanja, ki je nosilo vse znake paničnega bega je zagotavljal, da imajo bežeči borci »poreben užitek«, ko poslušajo ta bedasta poročila o »novo zasadenih in osvobodjenih krajih«.

Kratka poročila iz vsega sveta

Stockholm, 13. jan. R. 2.300 mestnih nastavljenih v Montrealu (Kanada), ki so stopili pred tremi tedni v stavko, je bilo pozvanih, naj se vrnejo na delo.

Vichy, 13. jan. R. Ministrski predsednik Laval se je po večdnevem bivanju v Parizu vrnil v Vichy. Državni šef maršal Petain ga je sprejel v avdienco, da mu poroča o razgovorih, ki jih je imel v Parizu.

Vichy, 13. jan. R. Generalni komisariat za francoske delavce v Nemčiji je bil z zakonom preimenovan v Generalni komisariat socialnih akcij za francoske delavce v Nemčiji. Podrejen je ministrstvu za delo.

Zeneva, 14. jan. R. »o vesti iz« Timesa »je izgovila vsa posadka nekega terorističnega bombnika življenja pri poizkusu zasilnega pristanka v Lincolnshire.

Bukarešta, 15. jan. R. Po nekem poročilu je izročil državni vodja maršal Antonescu neki rumunski kmetici, nekemu dečku in nekemu vojaškemu dopustniku precejšnjo vsoto kot priznanje za aktivno sodelovanje pri aretaciji treh sovražnih padalcev. Šlo je za britanske agente.

Gospodarstvo

Angleške povojne skrbi

Povojne gospodarske skrbi so v zadnjem času v Angliji predmet obširnih razprav. Predvsem si gospodarstveniki postavljajo vprašanje, kako naj Anglija po vojni nadomesti izgube, ki jih je utrpela v zadnjih letih pri svojih naložbah kapitala v inozemstvu in v trgovinski mornarici in kako naj si Anglija zopet pridobi v toku vojne izgubljena zunanja tržišča. Londonski list »Times« računa, da bodo dohodki angleške plačilne bilance po vojni zaradi izgubljenih naložb kapitala in običnega zmanjšanja trgovinske mornarice za 300 milijonov funtov manjši kakor so bili pred vojno. Državni podtajnik v ministrstvu za zunanjo trgovino Harcourt Johnstone pa računa z zmanjšanjem za 200 milijonov funtov na leto. Anglija je bila pred vojno upniška država, po vojni pa bo dolžnica. Johnstone vidi edino rešitev v tem, da Anglija po vojni poveča svoj izvoz vsaj za 350 milijonov funtov na leto, to je za 50%, če naj se doseže ravnotežje v plačilni bilanci. Industrijska podjetja v Veliki Britaniji že danes delajo načrte, kako naj dosežejo to povečanje izvoza. Tako si je angleška avtomobilna industrija dala nalogo, po vojni zvoziti na leto 200.000 avtomobilov (leta 1937 je znašal izvoz 78.000 avtomobilov).

Možnosti za povečanje izvoza po vojni pa so po mnenju številnih angleških gospodarstvenikov zelo omejene, na eni strani zaradi močne konkurence Zedinjenih držav na drugi strani pa zaradi napredujoče industrializacije v dominijonih, kakor v Južni Afriki, Indiji, Avstraliji in Kanadi. V teh deželah se je v zadnjih letih po vplivom vojne močno razvila industrija in te dežele ne bodo po vojni pripravljene opustiti industrijske delavnosti. Voditelji angleške bombne industrije so zaskrbljeni zaradi razvoja tekstilne industrije v Indiji in v Avstraliji, ker so nastale moderne tekstilne tvornice, ki proizvajajo mnogo racionalneje kakor zastarele angleške. Predstavniki industrije gumij in lastniki plantaž gumij so v skrbeh zaradi rastoče proizvodnje sintetičnega gumija, ki ograža angleški monopol naravnega gumija.

Povečanje izvoza Velike Britanije za 50% bo torej naletelo na velike ovire. V zvezi s tem poudarja lord Leverhulme, da bo bodočnost Velike Britanije odvisna od tega, če bo uspelo rešiti izvojni problem. Od tega bodo odvisni tudi vsi načrti za zboljšanje življenjskih in socialnih razmer, kajti Anglija bo morala po vojni izvažati ali pa gladovali. Zgolj produkcijski minister Lyttelton kaže nekaj več optimizma, ker se tolaži s tem, da bodo po vojni potrebe znatno narasle, da se bo povečala svetovna trgovina in da bo gospodarski razvoj drugih dežel pripomogel k povečanju blagovne izmenjave. Priznava pa, da bo potrebna popolna preorientacija angleške zunanje trgovine. Angleška izvozna industrijska podjetja se bodo morala prilagoditi novim razmeram in najti nove produkcijske možnosti za take izdelke, po katerih bo na svetovnem trgu povpraševanje. Pesimistično pa gleda na to vprašanje predstojnik londonskega lučnega urada, ki je mnenja, da London po vojni ne bo več mogel obnoviti svoje vloge kot središče mednarodne trgovine.

GOSPODARSKE VESTI

— Omejitve dvobarnega tiska v Nemčiji. Po odredbi nemške gospodarske skupine za prelevalo papirja in ovojnega materiala in gospodarske skupine za tisk, se smejo v bodoče papir, lepken, karton in celofan za ovojne svrhe potiskati le v eni barvi. Dvobarni tisk je dopušten le tam, kjer tiskarski stroj eno in drugo barvo tiska naenkrat. Le v izjemnih primerih smeta obe organizaciji dovoliti izjeme.

— Nova vrsta gradbenega materiala. Nemška industrija gradbenega materiala je v sodelovanju s kemično industrio v zadnjem času pričela izdelovati razne nove vrste gradbenega materiala, ki bodo imele veliko bodočnost zaradi odličnih lastnosti in veliki uporabnosti. Tako so pričeli izdelovati lahke gradbeni material iz mavca z dodatkom nekaterih kemikalij, ki ima številne prednosti nasproti cementu. Lastnosti tega gradbenega materiala se dajo spreminjati in se lahko izdelajo lahki porozni kamni ali pa težji in odpornejši zidaki. Poroznost se lahko poljubno spreminja in se lahko izdelajo zidki z odpornostjo na pritisk od 3,6 kg do 185 kg na kvadratni centimeter. Ti zidaki se lahko sproti izdelujejo, ker je čas, v katerem se material veže, mnogo krajši kakor pri cementu. Vlite ali prešane plošče se po 30 minutah vzamejo iz opazja in se lahko že prevažajo. Važna pa je zlasti tudi okolnost, da se dajo take plošče žagati, vrtati, brusiti in polirati, predvsem pa so varne pred ognjem. Uporabljajo se namesto zidakov za stenke plošče in tudi za tlak, izdelujejo pa se v poljubni velikosti, tudi v višini celega nadproja. Strokovnjaki so mnenja, da ji omogoča uporaba tega novega gradbenega materiala najracionalnejše zidanje. Posebno primeren je ta gradbeni material za gradnjo negorljivih barak. Tudi na področju uporabe betona je zabeležen velik uspeh z izvedbo lahkega poroznega betona, ki se v zadnjem času mnogo uporablja pri gradnji zasilnih stanovanj. Ta porozni beton se izdeluje s pomočjo vodikovega dvkisa ali klorovega apna, ki povzroči, da nastanejo v mešanici dvobarnega peska in cimenta številni mehurčki, kar omogoča prihranek na teži. Stene iz takega lahkega betona izredno dobro drže toploto v notranjosti hiše. Predvsem pa je važno, da so surovine za izdelavo takega betona v dovoljni meri na razpolago in se gradnja ne podraži temveč celo poceni.

— Omejitve pismenskega prometa z inozemstvom v Nemčiji. Te dni je v Nemčiji izšla izvršilna naredba k predpisom o pismenskem prometu z nevtralnimi inozemstvom. Omejitve ne veljajo za poslovni pismenski promet. Vsak zasebnik v starosti preko 16 let lahko pošlje na mesec v inozemstvo poleg dopisnic največ dve pismi. Tako pismo sme obsegi največ dve strani. Pri oddaji pisma mora odpošiljatelj predložiti poleg legitimacije posebno kontrolno izkaznico za pismenski promet z inozemstvom, ki jo izda poljsko oblastvo vsaki osebi v starosti preko 16 let, ki ima stalno bivalitve v Nemčiji.

— Zmanjšanje rumunskega zunanjskega dolga. Rumunski zunanji dolg se je v zadnjem času s uspešnimi tržnjskimi zmanjšal od 68 na 54 milijard lejev. Finančno ministrstvo je najprej javedlo unifikacijo vseh državnih rent in je potem na zuna-

njih tržiščih po nizki ceni odkupilo rumunsko rumunske državne obveznice. Notranji dolgovi so seveda v zvezi s finančnim vojno narasli. Sedaj objavljajo, da je bilo v okviru finančnih ukrepov, izdanih leta 1941, vpisanih vsega za 19 milijard lejev obnovitvenega posojila, ki je služilo tako za obnovo porušjenih pokrajin kakor tudi za financiranje vojne.

— Gospodarske vesti iz Hrvaške. S posebnim zakonskim dekretom so bili te dni izdani predpisi o plačilu enkratne vojne doliade na neposredne davke. Ta doliada znaša na zemljarino 80%, na zgradbino 30%, na pridobitno in družbeni davek pa 50%. Vrh tega se pobere vojna doliada 50% na takse pri registraciji in v višini 8% na kupno ceno nepremičnin. Telefonski naročniki plačajo enkratno vojno doliado v določenih zneskih po posebni lestvici. — Hrvaški minister za trgovino in industrijo je bil s posebnim zakonskim dekretom pooblaščen, da lahko prepove ustanavljanje novih gospodarskih podjetij vsake vrste. Prav tako lahko minister prepove ustanavljanje novih obratov pri že obstoječih podjetjih. — Izkaz Hrvatske državne banke o stanju na dan 30. novembra 1943 zaznamuje obtok bančnic v višini 38,5 milijarde kun nasproti 34,3 milijarde kun ob koncu oktobra lanskega leta.

Obvestila »Preveda«

Opozorilo trgovcem

Opozorjamo trgovce, da smejo oddajati živila na predložene odrezke bolniških nakazil samo, če predloži stranka tudi glavo bolniškega nakazila z isto številko kakor jo ima odrezek. Izdano blago mora trgovci vpisati na hrbtni strani glave bolniškega nakazila, katere se vrne stranki, nakazilo pa odvzame v svrhu obračuna. Prekrški bodo najstrožje kaznovani.

Izpremembe v nabavi mesa

Kot podlaga za dodelitev mesa mesarjem služijo Prevodu seznanji odjemalcev, ki so jih morali mesarji predložiti Prevodu. Mesar sam ne sme sprejemati novih odjemalcev, ker te dodeljuje izključno Prevod (Odslek za meso Novi trg 4/III, soba št. 17). Stranke naj se v tej zadevi obračajo več na Mestni preskrbovalni urad. Istotam more samo Prevod prenesti odjemalce od enega mesarja k drugemu, če so zato zadostni razlogi, in sicer izključno zadnje tri dni v mesecu.

Razdeljevanje petroleja

Mestni preskrbovalni urad bo delil nakaznice za petrolej za mesec januar samo na podlagi družinskih nakazil, in sicer na družinsko nakaznico »A« pol litra, na družinsko nakaznico »C« 1,50 litra in na družinsko nakaznico »E« 1,50 litra petroleja, tako da pridejo v ponedeljek, 17. t. m., na vrsto upravičenci z začetnicami A do C, v torek, 18. t. m., upravičenci z začetnicami D do F, v sredo, 19. t. m., upravičenci z začetnicami G do I, v četrtek, 20. t. m., upravičenci z začetnicami J in K, v petek, dne 21. t. m., upravičenci z začetnicami L do N, v soboto, 22. t. m., upravičenci z začetnicami O in P, v ponedeljek, 24. t. m., upravičenci z začetnicami R do S, v torek, 25. t. m., upravičenci z začetnicami T do Z ter v četrtek, 27. t. m., zamudniki. Družinsko nakaznico naj vsi kdo prinese s seboj.

Vse upravičence opozarjamo, da si morajo za letošnje leto priskrbiti nova potrdila mestne elektrarne, da nimajo v svojih stanovanjih električne razsvetljave, ker bo drugače urad oddalil izdajo nakaznic za petrolej. Upravičenci z začetnicami A do K predože ta potrdila ob nakazovanju petroleja za mesec februar, ostali upravičenci z začetnicami L do Z pa v mesecu marecu, za mesec januar pa dobijo upravičenci petrolej še na stara potrdila mestne elektrarne. O prvem času naj si vsi upravičenci priskrbe ta potrdila v mestni elektrarni na Krekovem trgu št. 10. I.

Petrolej bo urad nakazoval izključno samo po gornjem razporedu vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 17. ure v II. nadstropju Mestnega doma, soba št. 3, vhod s Streliške ulice.

Kazni za prekršitve zatemitvenih predpisov

V dobi od 5. do 15. januarja 1943 so bili kaznovani zaradi prekršitve zatemitvenih predpisov:

Perkon Drago, elektrotehnik, Ciril-Metodova ulica 47 b; Stritof Niko, dirigent, Ambrožev trg 2; Dežman Alojzij, slaščičarnar, Kolodvorska 54/III; Tring Alojzij, mizarski mojster, Hranilniška 3; Frigid Rudolf, čevljarški mojster, Gosposvetska 44; Guček Marija, trgovka, Staničeva 8; Skvarča Ciril, žel. uradnik, Ciril-Metodova 51/I; Kucler Berta, modistka, Topniška 9; Spindler Martin, pom. fin. v pok., Gledališka 10/II; Grobenik Gusto, Poljanski nasip 17; Litnar Eka, Poljanski nasip 16; Kušak Ludovik, profesor, Boblarjeva 15/II; Taučer Bogomir, privat. uradnik, Svetosavska 22; Sirel Beti, trgovka, Gosposvetska 130; Trian Mirko, trgovec, Lepodvorska 23; Sašek Josip, pekovski mojster, Gosposvetska 62; Verovšek Marija, šivilja, Rožna ulica 27; Zidar Ivan, trg. zastopnik, Cesta Arielle Rea 10/III; Mihek Gradnik, zasebnik, Kersnikova 8/III; Grojer Leonora, zdravnica, Miklošičeva 13/II; Petrič Ana, šivilja, Miklošičeva 7 a; Kovačič Marija, šivilja, Gallusovo nabrežje 11; Novak Marija, zasebnica, Stari trg 17; Petrič Slavko, privatni uradnik, Ulica 3. maja 3/III; Koritnik Anton, kavarnar, Bleiweisova 2; Porenta Vinko, žel. uradnik, Medvedova 19; Kokelj Viktor, rač. kontrolor, Medvedova 19/I; Duhovalnik Marija, žel. radnica, Medvedova 19/III; Glavač Anica, natakarka, Streliška 7; Kušar Josip, žel. uradnik, Jenkova 14; Podboršek Ana, gostilničarka, Linhartova 4; Mencejner Stefan, gostilničar, Smartniška 10; Rahne Ivan, gostilničar, Pokopalska 3; Maček Marija, gostilničarka, Bohoričeva 9; Oset Josip, trgovec, Bleiweisova 1; Stojanović Milena, gospodinja, Malgajeva 2/III; Pahor Adrian, krojaški mojster, Prešernova 54; Smrkolj Slavko, dentst. Malgajeva 2; Welligon Marija, trgovka, Gosposvetska 49 (že drugi); Koritnik Anton hotelir, Bleiweisova 2; Bernot Julijana, gospodinja, Jesenkova 4; Zupančič Justa, uradnica, Resljeva 13; Prijatelj Ivan, direktor, Resljeva 10; mž Jug Oskar, Puccinijeva 10/II; Pristavec Stane, Galusovo nabrežje 7/II; Semenič Viktor, prevoznik, Privoz 13; Goslar Branko, drž. pravobranilec, Privoz 13; Trošt Ivanka, gostilničarka, Krekova 17; Miklič Franc, posestnik, Slomškova 15; Marčič Lota, slaščičarna, Beethovnova ulica 14.

Tolcvajstvo in boljševizem sta eno in isto

Zagreb, 15. jan. R. Notranji minister Lorković je imel v petek v prisotnosti Poljskega, diplomatskega zbora ter vojnih ustaških glavnih in vojske govor, v katerem se je bavil predvsem s tolcvajstvom. Ugotovil je, da se udeležuje pri organizaciji tolcvajstva predvsem tuji element, ter je nastopil proti agitaciji, ki hoče tolcvajstvo dati hrvatski značaj ali pa prikazati hrvatski narod kot prijatelja boljševizma. Na Hrvatskem ve vsakdo, je dejal Lorković, da je tolcvajstvo in boljševizem eno in isto in da hrvatski narod ni imel z boljševizmom nikoli ničesar skupnega, da ga torej nikakor ni moglo istovetiti s Titovimi podvigi. Z veseljem, je dejal Lorković, lahko sporočimo, da se tolpe pod udarci nemške in hrvatske vojske vedno bolj razkrajajo, da se med prebivalstvom vedno bolj opaja odpor proti krvavemu terorju tolcvajev. Krik naroda po redu in pravici je istočasno krik po končnem obračunu s to kugo. V nadaljnjem svojem govoru je notranji minister naglasil enakopravnost vseh veroizpovedi, pohvalil za služe Ustašev ter se priznal izrecno k nemško-hrvatskemu bratstvu in orožju, ki

je železna podlaga hrvatske državne politike v novi Evropi. Lorković je izjavil na kraju svojega govora, da trdno veruje, da bo Hrvatska ob strani Nemčije premagala vse vojne težave ter stopila zmagovita v dobo miru in sreče.

Uničevanje tolcvajskih tolpe v Srbiji in Bosni

Beograd, 15. jan. R. »Novo Vremec« poroča o razbitju komunistične tolpe iz Arandjelovca. Oddelki srbske državne straže so ubili v boju 40 tolcvajev, medtem ko je bilo mnogo drugih ranjeno. Srbska državna straža ni pri tem utrpela nobene izgube.

Berlin, 15. jan. R. Zapadno od Banjeluške je nemška motorizirana enota s podporo težkega orožja razbila komunistično tolpo, ki se je udeležila propadlega napada na mesto. Pri tem je bilo 208 banditov ubitih, številni pa so bili ujeti. V srednji Albaniji je uničila nemška lovska stotinja manjšo tolpo. Med bitko je padlo več tolcvajev, 30 pa jih je bilo ujetih. Na nemški strani ni bilo izgub.

rušilci izven pristanišča na patrolni vojni. Razmeroma lahko se je posrečilo japonski podmornici pri belem dnevu priti iz sovražnega pristanišča, ne da bi jo sovražnik napadel z vodnimi bombami.

Povišanje davkov na Japonskem

Tokio, 14. jan. R. Zakonski predlog o zvišanju davkov, ki bo predložen parlamentu, je bil na vladni seji dokončno oblikovan. Zakonski predlog se tiče direktnih in indirektnih davkov in določa v tem letu 1463 milijonov jenov in v prihodnjem letu 1692 jenov več dohodkov. Izvedbi teh davčnih ukrepov se pripisuje velik pomen, ker omogoča dobavo novih sredstev za vzdrževanje državne uprave, ker povečuje je kontrolo potrošnje in mora absorbirati prejšnjo kupno moč. Najbolj bodo prizadeti z novim povišanjem davkov dohodniki iz nepremičnin.

Afriški črnici kot vojak v Indiji

Bern, 15. jan. R. Kakor javljajo iz Kalkute, so dospeli v Indijo prvi zapadnoafriški kontingenti črnih čet za vojsko Mountbattena. Zapadnoafriški črnici služijo prvič izven Afrike. Privajeni so na tropske razmere in računajo, da bodo posebno uporabni za džungelsko vojno.

Malovredne besede angleškega duhovnika

Zeneva, 14. jan. DNB. V svojem duhovnem listu piše vikar cerkve St. Marija de Castro v Leicesteru J. R. Collins: »Veselje se na čas, ko se britanskemu letalstvu posrečilo uničiti Berlin in ostala nemška mesta. Razumem, da je nemogoče razdeljati vso deželo.« Vikar Collins je pač »vreden« nosilec duhovniške obleke. Nemški narod si bo take izjave že zapomnil.

Kronika

* **Stotletni general.** Dne 12. januarja je obhajal nemški topniški general Teodor von Bonehard svoj 103. rojstni dan. Kot 30 letni oficir se je udeležil krčenja nemškega cesarja v Versailles in utemeljitve Bismarckove nemške države. Leta 1870. si je zaslužil pri Sedan odlikovanje čezmerna kr. za. General je še danes tako čvrst in čil, da vsak dan prečita liste, posluša radijsko oddajo ter si sproti beležke poročila nemške vojske v dnevnik, ki ga še vedno piše.

* **Časni senar univerze v Glessenu.** O priliki 70. obletnice rojstva je bil profesor za bolezn v vratu, nosu in grlu ter direktor klinike na berlinskem vseučilišču prof. dr. med. von Eicken imenovan za častnega senatorja na univerzi v Glessenu. Jubilar je predaval od 1. 1910 do 1922 na vseučilišču v Glessenu ter si je pridobil za sloves tega zavoda velike zaslugе.

* **Rešitelj trnastih življenj.** Potapljač Gerhard Müller iz Duisburga je prejel kolajno, kakršne se podeljuje samo izredno zaslužnim reševalcem. M-ž je doslej trinajstkrat rešil življenja.

* **Normalen promet z zavojčji v Nemčiji.** Ministrstvo za pošto v Nemčiji je izdalo odredbo, da smejo vsi poštni uradi od 17. januarja zopet sprejemati poštne zavitke v neomejenem obsegu.

* **V treh letih trikrat dvojčki.** V Haagu je pred kratkim neka žena povila čvrsta dvojčka, dečka in dekle. Ista žena je že lanske leto rodila otroka in prav tako je imela dvojčka pred dvema letoma. Dvojčki trikrat zaporedoma v treh letih so pač redkost posebne vrste.

* **Štirje otroci zgorli, ker so se igrali z vžgalicami.** Iz Erfurta poročajo: Grozna nesreča, katere žrtve so bili 4 otroci v starosti 3 do 7 let, se je dogodila v petek v mestu Wessensee. Matli, ki je prišla iz kleti, kjer je prala, je videla, kako se vali dim iz oken stanovanja. Hitela je tja ter našla dva otroka mrtva. Neki moški je skočil skozi okno v popolnoma zadimljeno spalnico, kjer sta ležala v nekem kotu v plamenih dva druga otroka. Takoj pripravi zdravnik je ugotovil smrt vseh štirih. Po dosedanjih ugotovitvah je nastala nesreča, ker so se otroci igrali z vžgalicami ter povzročili ogenj.

Iz Ljubljane

* **Novi grobovi.** Za vedno je zapustila svet vdova po učitelju Trgovske šole v Ljubljani, Frančiška Javorškova. Za njo je rodbina Javorškova, Bernikova, Javorkova, Zorova in Klarerjeva. K večjemu počitku bodo rajsko spremenili v nedeljo ob pol 15. iz kapele sv. Andreja na Zalah na pokopališču sv. Križu. — Preminila je bivša trgovka in posestnica ga. Apolonija Lucinova. Zapuščica sina Valentina, hčerki Fani, poročeno Soklič in Marjanjo, poročeno Blatnik ter drugo sorodstvo. Pogreb pokojnice jo v nedeljo ob 14. iz kapele sv. Frančiška na Zalah sv. Križu. — Umrla je ga. Linika Klunova, po rodu Gödererjeva. Zapuščica sina Otmarja, hčerko Marilko in drugo sorodstvo. Na zadnji poti jo bodo spremenili v nedeljo ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na pokopališču sv. Križu. — Dne 6. novembra je nenadoma preminil rudarski inženir v Cerknem g. Hubert Ranzinger. Zapuščica soprogo Tatjano, po rodu Bitenčeva, hčerko Zorico in drugo sorodstvo. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, hudo prizadetim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

* **Lep življenjski praznik** praznuje ga. Irma Endlicherjeva pod Golovcem, tam v prijazni hišici blizu Rakovnika, med sadnim drevjem, smrekami in cvetličnimi grmi. Rojena pred 70 leti (17. januarja) v Sudetih, je kot deklica prišla k svojnemu stricu v Ljubljano. Stric jo je pohčiril, dedovala je večstanovanjsko hišo v Gradaški ulici, potem pa se je poročila z rudarskim inženirjem Pavlom Endlicherjem. Služboval je pri večjih rudarskih podjetjih, med drugim v Dalmaciji. Naposled sta se za stalno naselila v Ljubljani in kupila sedanjo p-st. Pred 15 leti je mož umrl. Toda gospa Endlicherjeva ne preživlja samotnih dni, čeprav je ne ljubijo otroci in vnuki. Ima mnogo prijateljskih vezi, mnogim je dobrica, v največje zadoščenje pa ji je vrtič, ki ga skrbno neгуje. Tu ima tudi svoj Tičistan; okrog njene hiše je vedno dovolj pernatega drobiža, ki se zateka

POZOR! POZOR! POZOR!

Kino Matica

Radi izredne dolžine filma

„LAŽNIVI KLJUKEC“

predstave ob nedeljah ob 10., 12.45.

15. in 17.15.

Ob delavnikih ob 14.30 in 17. uri.

Lažnjivi kljukec in njegova doba

Pravkar predvaja v kinu Matici film, na katerega je bil radoveden vsakdo, kdor se le malo zanima za tuje izpolne: »Lažnjivi kljukec«. Morda ne bo izpolnil vsakomur njegovih pričakovanj, čeprav je treba nepristransko opomniti, da je svojevrstna umetniška. Gotovo pa bo osvežil spomin in zbudil zanimanje za njo realne, napol fantastične — vsaj v očeh našega zemljana — osebe, ki v njem nastopa.

Predvsem je to »Lažnjivi kljukec« — baron Münchhausen sam. Kdor se ni zanimal zanj, ne ve ali je bil to resnično živ človek, ki je rad delal »debele«, pa je vendar v čem mnogočest resničnost, ali pa je vse le burna domišljija.

Ta junak je zares živel in se je pisal Karel Friderik Hieronymus pl. Münchhausen. Bil je potomec stare nižjaške plemiške rodbine in je z gledal bel svetla l. 1720 na Hanoveranskem in tam tudi umrl l. 1797. Bil je strasten lovec pa tudi potoval je rad in se spuščal v razne avanture. Tako se je boril in otkoval v rusko-turški vojni. Dma je seveda nato pripravoval o svojih dogodivščinah in pretraval, kakor pač vsak njegove vrste. Vendar se zdela tako toliko ne da bi si pridobil sloves, kot ga ima danes. Do tega mu je pripomogel nemški profesor Raspe, ki je izdal v Londonu knjižico o neverjetnih izdvetjih barona Münchhausena. Njegov namen je bil pač, napisati nekaj veselega za vesele ljudi. Rejo je izpopolnil G. A. Burger, ki

semkaj z vsega Golovca v zavetje in po hrano. Dolgoletni naročniki tudi »Jutro« toplo čestita in ji želi še mnogo zdravja in sreče.

* **Poročila sta se v cerkvi sv. Antona** na Viču g. Jelusič Dušan, priv. uradnik-jurist in gđ. Dragica Grabnarjeva, stud. chem. Mlademu paru iskreno čestitamo!

* **Simfonični koncert** v prid Zimske pomoči, ki bi se naj vršil v ponedeljek, dne 17. I. 1944, se je tehničnih razlogov prstavljen na poznejši čas. Če kupljene vstopnice se lahko vrnejo v Matični knjižarni.

* **Sindikati hišnih posestnikov** v Ljubljani opozarja vse svoje člane na odredbo šefa pokrajinske uprave z dne 18. oktobra 1943 o ureditvi oddajanja stanovanj. Vsa prazna in nezasedena stanovanja stanovanja dodeljuje samo stanovanjska komisija ter je samostojno oddajanje stanovanj neveljavno in kaznivo.

* **»Kdo bo listje grabil?«**... Kdor hoče imeti odgovor na to vprašanje, naj stopi v tivolski ali rožniški gozd. Izredno ugodno vreme zadnjih dni je omogočilo veliko spravilo listja za nastilj. Več skupin mestnih delavcev je grabilo listje in ga nakladalo na vozove. Listje je suho, da kar šumi pod nogami. Dobrišen del Tivolskega gozda je zdaj očičen in pripravljen, da bo ozelenel v zgodnji pomladi. Mestna pristava potrebuje mnogo nastilja, saj tudi v vojnem času oskrbuje 44 konj.

* **Ugodne plačilne pogoje za knjige** nudi svojim naročnikom založba »Plug«, Ljubljana, Miklošičeva 30. Mesečna naročna znaša 40 lir. V 6 mesecih 4 krasne knjige!

* **Na II. moški realni gimnaziji** se začne pouk v sredo dne 19. januarja ob 8. uri za I. b, II. b, VII. b in VIII. razred, popoldne ob 13.30 za I. a, II. a in VII. a; v četrtek 20. t. m. ob 8. uri za III. b, IV. b in VI. razred. Pouk bo po starim urriku.

* **Učite se strojepljanja!** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj prične v torek 18. januarja. Največja moderna strojepljarska, raznovrstni stroji. Desetprstna metoda. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Vpiše se lahko vsakdo. Pospebej priporočljivo tudi visokošolcem-kam in dijakom-injam. Vpisovanje dnevno. Učnina zmerna. Zahtevajte nov prospekt: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Dobrebranska 15.

* **IV. deska ljudska šola** v Ljubljani na Prulah začne zopet z rednim poukom po dosedanjih razporedih v ponedeljek 17. januarja 1944.

* **X. redni letni občni zbor Prirodoslovnega društva** se bo vršil v četrtek, dne 27. januarja 1944 ob 17. uri v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Opozarjamo članstvo, da je treba v smislu društvenih pravil m rebitne samostojne predloge pisмено prijaviti društvenemu odboru vsaj pet dni pred občnim zborom. Vabimo člane, da se občnege zbora udeležijo. Osebnih vabil ne bomo razpošiljali.

* **Visokošolcem-kam in dijakom-injam** vseh šol nanašamo, da pišne nov tečaj strojepljanja v torek 18. januarja. Največja moderna strojepljarska, Desetprstna metoda. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Zahtevajte prospekt: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Dobrebranska 15.

* **Ali že imate Gospodinski koledar** za leto 1944? Zaloga pohaja, zato vam priporočamo, da si ga takoj nabavite. Poleg raznih gospodarskih rubrik ima koledar letos tudi novo zbirko sodobnih kuharskih receptov, ki jih je priredila Marica Slajmerjeva pod naslovom »Kaj bom danes kuhala«. Koledar se dobi v knjižarni Tiskovne zadruge.

* **Opozarjamo dijake-inje vseh šol, ki nimajo rednega pouka**, na naše instrukcije je vseh predmetov in jezikovne ečaje, ki vam nudijo jamstvo za uspešno dovršitev razreda. Ločene skupine po razredih — posebne učilnice. Vpisovanje dnevno. Specijalne strokovne instrukcije Kongresni trg 2/II.

* **Za pokojnega Francetom Dolžanom** v Radovljici bo pri Sv. Petru dne 22. t. m. ob 7. zadušnica in 3. februarja ob pol 8. maša za 30. dan po smrti.

* **Fosfatna moka za otroke** dodatna hrana visoke hranilne vrednosti; za malo deco. Vsebuje organsko vezana fosfor in kalcij. Izdeluje: Zikin laboratorij, Ljubljana.

* **»DOLOREX«** tablete se priporočajo pri gripi in bolezn h prehlada, ker znižajo temperaturo, olajšajo pa tudi bolečine pri glavobolu, migreni in revmatizmu. »Dolorex« izdeluje lekarna Mr. Bahovec.

* **Lov na kite** je glavna zgodba zanimive knjige »Beli kite«, izšla v založbi »Plug«, Miklošičeva cesta 30. Ugodni plačilni pogoji! Zahtevajte prospekt!

je delo preučil mu pridal nadaljeje zgodbe in vse umetniško izgladi. Njegove »Čudovite potovanja po vodi in po suhem, vojni pohodi in vesele zgodbe plemiča Münchhausena« (1. 1786) so postala zaradi mnogih popularizacij svetovno znana. Slučne lažne zgodbe se imenujejo oddje Münchhausena. Seveda je njih snov že prastara. Odlika Münchhausena nasproti drugim svetovljanskim in da je lepo in živo pripovedoval, kar je seveda Burgerjeva zasluha. Ker zna spretno prepletati nesmiselno s pretvaranjem in prevrčanjem resničnosti in je tudi šaljiv, bo vedno zanimal človeško domišljijo. Tudi naša doba in naš rod sta mu ostala zvesta, o čemer nam priča, da je pred šestimi leti izšla v Gorici knjiga: »Lažnjivega barona Münchhausena čudovita potovanja po suhem in po morju«.

Toda kaj bi Münchhausen brez različnih čudežnih pripomočkov? In enega je dobil od samega »Cagliostroja! Kaj je tudi ta bil sam živ hudje? V n-či domišljiji je, zares pa ne. Bil je to eden najslavnejših pustolovcev in alkimistov one dobe, grof Aleksander Cagliostro, kar pa mu vseeno ni pomagalo, da ne bi bedno umrl v rimskih ječah.

Tudi on se je rodil približno isti čas kakor Münchhausen, to je l. 1743. Toda deleč pod užnim soncem, v Palermu Kot lekarnarski pomočnik se je zgodaj seznanil s t. gnimi vedam in sredstvi. Od oblata pregan se je odpravil l. 1769 dveh let v Egipt, v Prednjo Azijo ter v srednjo in zapadno Evropo. Povsod si je znal pridobiti denar s spiritizmom, pomlajevalni-

Božični prispevek upokojevcem

Dodatno k našemu opozorilu v dnevnikih glede enkratnega izrednega (božičnega) prispevka po 100 lir za vsakega upokojenčevega rodbinskega člana po dobljenih informacijah na pristojnem mestu pojasnjujemo zadevo takole:

Po določilu čl. 3. uredb šefa pokrajinske uprave z dne 18. decembra 1943, I. št. 4514/1, se za rodbinske člane smatrajo zakonita žena in zakonski ter pozakonski otroci, za katere uslužbenci odnosno upokojeenci po veljavnih predpisih prejemajo rodbinsko draginsko doklado, t. j. za ženo 45.60 lire ali 120 din, za otroka 53.20 lire ali 140 din in izredno doklado 19 lir ali 50 din.

Izredni prispevek so upokojeenci prejeli za vse otroke, za katere prejemajo redno rodbinsko doklado.

Ta prispevek pa jim pripada tudi za ženo. Ker izplačile blagajne nimajo dokazil za vse upokojeence, da so poročeni in da žive z ženo v skupnem gospodinjstvu, je treba, da zaradi priznanja in izplačila prispevka v tem smislu sestavljamo potrdila župnijskih uradov predložimo naknadno. Uredba namreč določa, da ženi, ločeni od moža, izredni prispevek ne pripada.

Združene javnih uslužbencev.

* **Ali že imate letošnje knjige Vodnikov** družbe? Dobite jih v družbeni pisarni (Narodna tiskarna), ali v knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova 3. ozir. v knjižarni Učiteljske tiskarne, Franciškanška 6.

* **Nesreče.** Na kirurški oddelku ljubljanske bolnišnice so zadnje dni sprejeli spet več ponesrečencev. Iz Dolenje vasi so pripeljali z zlomljeno levo nogo 11-letnega sina posestnika Janeza Kosa, ki se je poškodoval pri padcu z lestve. 79-letna zasebnica Ana Broščova iz Ljubljane je padla doma v stanovanju in se poškodovala na rebrih. Z vrelim krompom se je poparil po životu leto dni stari sinček čevljarkega mojstra Vladimir Furlan iz Ljubljane. 54-letni posestnik Anton Petrič iz Velikih Lašč se je vsekval v levo roko. Z zidarskega odra je padel in se potolkel po nogah 19-letni delavec Slavko Stih iz Ljubljane. 25-letna delavka Leopoldina Podbojca iz Ljubljane pa se je z vrel vodo oparila po desni nogi.

Z Gorenjskega

Led na Vrbskem jezeru. Vrbsko jezero pri Celovcu je v zadnjem času zamrznilo ter se je na njegovi površini napravila dovolj trdna ledena skorja, da si drsalc lahko privoščijo nekaj zabave. Da pa ne bo nesreč, ki se zlasti rade prmerijo otrokom, je prepuščeno županstvu posameznih občin ob nabrežju Vrbskega jezera, da dovoljujejo ali prepovedujejo drsanje na ledu.

Tudi v Celovcu so opazovali meteor. Celovski listi poročajo, da so tudi v glavnem mestu Koroške na dan 6. januarja ob 17.55 videli meteor, ki je izginil v zapadni smeri. Meteor je padel od juga proti severu ter se je blizal zemlji v velikem roku, za seboj pa je pušal rumenkasto rdečo svetlobo.

Nesreča pri delu. 57-letni žagar Jožef Drole, nameščen pri tvrdki Brodnik v Celovcu, si je pri delu poškodoval koleno ter je moral oditi na zdravljenje v bolnišnico.

Ali hočete rejenčka?

Tisti, ki jim mora v miru in vojni veljati naša največja skrb, so otroci. Mlad rod je bodočnost vsakega naroda. Kjer začne prop dat mlada pokolenja, tam se narodu p še smutna obsodba. Današnje stoletje je proglašeno za stoletje otroka. V strašni vojni vihri ki je preživljamo in sprčo velik h žalost, ki jih sami vidimo na slovenskih tleh, bi se t: ozaka morda komu zela ironična. Toda eno je treba priznati: v sedanjem stoletju, kolikor ga imamo za seboj, je b'lo za prosep mladega rodu, za njegov zdravljen, socialni in umstveni napredek storjenega toliko, kakor še nikoli prej. In plodovi mladinskega skrbstva so bili hvalevredno preneseni v vojno dobo. Če hočemo imeti na bližnji zgled, moramo pogledati samo v Nemčijo, pa vidimo, da je skrb za mladi rod tudi v vojni dobi tako velika, idealna in uspešna, da zasluži vse priznanje.

V Nemčiji kr tko in malo otrok ne pripada samo staršem, marveč je dragocena last vsega naroda. Ne samo v občaji vsakidni cskrb, marveč v najtršjih preizkušnjah, ki jih doživlja nemški narod ob grozovitih letalskih napadih, se kaže vzorno nemško skrbstvo za mlad no. Iz ogroženih kra ev so že mnogi posebni viaki prapeljali n: tische otrok v varna zavetja družin po drugih pokrajinah. Vsaka nemška

lovska družina je srečna, ako lahko sprejme pod svojo streho fanta ali deklico iz ogroženih krjev.

Krava v'hra je tuž pri nas pregnala mnoge družine z rodnih tal, izpod domačega krova. Z n'jornejšim imetkom, po večini pač le s tistim, kar so imeli na sebi, so pripadniki številnih slovenskih družin prebežali v Ljubljano. Kakor vedno, se Ljubljana tudi v tej strašni dobi težke preizkušnje pokazala svoje dobro srce. Toda njena pomoč je možna le v splošnem, za posameznike pa se morajo truditi društva in posamezna dobra srca. Kdor stopi v bivališče, kjer so nastanjeni naši begunci, mora pač na bolj sočustvovati z mladino, ki pogreša tistega, kar ji more dati edino dom: brezskrbnosti, razvedrila in ljubeče nege.

V Ljubljani je mnogo družin, ki imajo lepa stanovanja, pa nobenih otrok, ali le majhno njih število. So pa tudi mladinske ljubne družine, ki se jim nikakor ne bo poznalo, ako prisede za mizo še po en majhen gost. Ali hočete otroka? Vzemite ga, spre mite ga v svojo sredo! Stori boste nasproti svojemu narodu najlepšo nalogo ki je danes morete storiti. V našem uredništvu vam bomo povedali, kje vas čaka vaš bodoči rejenček.

Krvava polno življenje. Bil je v Carigradu na suitanovem dvoru, šel v Pariz, se vrnil v Benetke, kjer so ga zaprili zaradi goljufij, zbežal zopet v Pariz, kjer je zaradi svojih odličnih lastnosti naravnost zaželest med plemiči. Zlasti pa v damskem svetu. Obogatel je, mnogo potoval po Nemčiji, Švici, Italiji in Rusiji, kjer mu je dovolila Katarina avdienco. Zaradi neprestanih dvobojev in različnih afer, mu niso dali nikjer več obstanka, ne v Parizu, ne v Madridu, ne v Benetkah. Opustil je svoje petnašletno potikanje po Evropi in sprejel ponudbo grofa Waldsteina, da je odšel za knjižničarja na njegov grad Dux na Češkem, kjer je po trinajstnem življenju zagrenjen umrl l. 1798.

Casanova je mnogo potoval, mnogo doživel, a znal tudi dobro opazovati. Imel je znanec v visokih in nizkih slojih — tako Friderika Velikega, Voltaireja, madame Pompadour, »panale« je nešteto moških in žensk. Iz tega njegovega pisanege življenja se mu je rodilo v zadnjih letih odmakljenosti 12 zvezkov »Spominov«. Znal jih je napisati zanimivo, s humorjem in tako, da zgrabijo. Čeprav so frivolni in imajo mnogo napak, sp-dajo k najpomembnejšim kulturnozgodovinskim virom 18. stoletja.

Ker je poznal skoraj vse pomembnejše sodobnike, je seveda poznal tudi Cagliostro, toda ne v dobrem, marveč ga imenuje naravnost sleparja.

Njegova osebnost od nekdaj zanimala pisce, zato je razumljivo, da služi za predmet stotkam del.

Niti dvesto let ni tega, kar so živo ti močje, a vendar se nam zd, ko da jih sploh nikoli ni b'lo, tako so nam odmaknjeni od sedanje resničnosti.

S štajerskega

V sejni dvorani ptujkega deželnege svetnika je bil sklican običajni novoletni zbor ptujkega voditeljskega štaba, h kateremu sta prišla tudi podpolkovnik Ziegler in višji delovni vodja Strassmayr. Opozoril je, da pripada sportu pomembna sporočil gauleiterjevo zahvalo za delo v preteklem letu, nakar je dal naloge za novo leto.

Zlata poroka na Spodnjem štajerskem. Na Ostrožnem pri Celju sta obhajala zakonca Jožef in Terezija Krušič zlato poroko. Zakonca imata 11 otrok. Na dan zlato poroke sta prejela posebno darilo. Hitlerjevo knjigo »Mein Kampf«. Krušič je zdaj star 81 let, njegova žena ima 79 let, oba pa sta še krepka in zdrava.

Sportno priznanje. Okrožni vodja Bauer je petnajstim sportnikom in Ptuj razdelil državne sportne značke. Zlasti je opozoril na sportno delo, ki sta ga v zadnjih letih izvršila Zamuda in Franc Stross. Opozoril je, da pripada sportu pomembna vloga v nacionalnem delu. Sport je našel v Ptuj takoj po priključku Spodnjega štajerskega k Nemčiji že pripravljena ugodna tla in se je delo lahko takoj uspešno nadaljevalo.

Kaznovana površnost. Pred sodnikom se je moral zagovarjati delavec Emil Safarič, ki je pri delu v kovačnici pozabil pogledati, ali veliko kladvo na parni pogon ne ogroža kakšega tovariša. Kladivo je udarilo nekega delavca po roki in mu zdrobilo dva prsta. Zaradi površnosti pri delu je bil Safarič obsojen na 3 mesece zapore.

Nezgoda. 35-letni Peter Sernko je skočil z voza s konjsko vprezo, toda na tleh je tako nesrečno padel, da je prišel pod kolesa, ki so ga ranila. Moral je iskati pomoči v mariborski bolnišnici.

Iz Trsta

Slovenska oddaja v tržaškem radiu. Od 3. januarja letos d'uje oddaja tržaški radio od 18.15 do 18.45 tudi v slovenščini. Oddaje se vrše za sedaj vsak drugi dan na dneve z lihimi številkami. Spored obsega poročila, predavanja in pevske točke.

Poročili so se te dni v Trstu pomoraki k-p-tan Jakob Sirano in gospodinja Terezija Alba, mehanik M'hael Goli in gospodinja Miroslava Malalan, mesar Peter Zigante in gospodinja Antonija Petretič, upokojevec Atilij Goltan in gospodinja Iia Pavon.

Demografska slika v Trstu dne 8. januarja: 12 rojstev, 18 smrtnih primerov in 10 porok.

125letnica važne socialne ustanove. Dne 1. jnuarja je poteklo 125 let, kar je bil ustanovljen ubožni zavod, ki nudi svojo socialno pomoč 120 otrokom in starškom občega spola, razen tega pa skrbi tudi za smazno pre-čističe revnim ljudskim slojem, ki ne morejo plačevati stanovanja oziroma prenočišča.

Oglenj v mizarski delavnici. V mizarski delavnici v Vseučiliški ulici 9 je nastal ogenj, ki so ga pa tržaški gasilci na sredo kmalu pogasili.

Zobni tehnik okraden za 35.000 lir. Držni tatinski zlikovci so se vtihapili v stanovanje zobnega tehnik Karla Čoka iz ulice Orliani 4 ter odnesli razne predmete, med drugim obleke, pisalni stroj in razna živila v skupni vrednosti 35.000 lir. Zlikovcem so žake za petami.

Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-30

Radi velike dolžine filma

Kogar bogovi ljubijo

predstave ob delavnikih ob 14.30 in 17. uri; v nedeljo ob 10., 14.30 in 17.

Beležnica

KOLENDAR

Nedelja, 16. januarja: Marcel.

Ponedeljek, 17. januarja: Anton puščavnik.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Lažnjivi kljukec.
Kino Sloga: Kogar bogovi ljubijo.
Kino Union: Prijubljeni svet.
Kino Moste: Prepili.

Kinemaigrafi v ponedeljek neopremeno.

Simfonični koncert za Zimsko pomoč v ponedeljek ob 18. v veliki umonski dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Sušnik, Marijin trg 5, Deu-Klanjšček Dia, Gosposvetska cesta 4, Bohinec, ded. Cesta 29. oktobra 31.

Ponedeljek: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote ob 20. do ponedeljka do 8. zjutraj mestni višji zdravnik dr. Fran Ciber, Štefanova 7, telefon 36-41.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 17. do 6.30 ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 16. jan., ob 16: Deseti brat. Izven. Cene od 18 lir navzdol.

Ponedeljek, 17. jan.: Zaprt.

Torek, 18. januarja, ob 16: Nevesta s krono. Red Prvi.

Sreda, 19. jan., ob 16.30: Robinson na sme umetli. Red Sreda.

Jurčič-Golka: »Deseti brat«. 16 slik, ki se gode na Dolenjskem sredi preteklege stoletja. Romantična zgodba o izobčencu, desetem bratcu in njegovi usodi, v katero se vlepi ljubezen Lovra Kvava in Manice s Slemenic.

Izmed domačih del je med prvimi novostmi na sporedu Leskovec igra: »Vera in nevesta«. Dejanje se godi v sodobnem času na kmeth. V njem je orisan problem resnične in samo navidezne vere, farizejstva in cestinarstva. Delo je tako po jeziku in konceptu po režijski koncepti surrealističnega značaja in obeta v prvovrstni zasedbi in M. Skrbinski režiži za nimljivo predstavo. Premiera bo 22. t. m. izven abonmaja.

Drama pripravila: Fodorjevo »Maturce« v Debečevci režiži (predstave bodo izven abonmaja), Grillparzerjevo antično dramo »Ljubezni in morja valov« v Debečevci režiži, Mollerovega »Namišljenega bolniaka« v režiži J. Koviča, Cankarjevo dramo »Lepa Vida« v novi inscenaciji, novi zasedbi in Debečev

VOS — slovenska GPU

Gospodarjenje komunistične „policije“ v Novem mestu in okolici — Množestveni umori na Padežu

Po vzoru boljševiške GPU so komunisti tudi pri nas organizirali posebno „policijo“. Imenujejo jo VOS (varnostna obveščevalna služba). V članku, objavljenem v petkovem »Jutru«, je bilo prikazano, kako je ta VOS gospodari v septembru v Novem mestu, kjer ji je poveljeval Pavle Spilhal. Dvakrat zapored so komunisti pozaprl večje število Novomeščanov, a obkrajali so jih morali zaradi razburjenja prebivalstva spet izpustiti. Drugič se je to zgodilo ob letalskem bombardiranju Novega mesta.

Po letalskem bombardiranju Novega mesta nekaj časa ni bilo novih aretacij. Mesto je bilo precej porušeno in skoraj popolnoma prazno. Komunistična „policija“ se je zato postavila v pozicijsko zaščitnikovo prebivalstva in njegovega imetja. Posiljala je po mestu patrulje, ki naj bi preganjale in zapirale tatove. Prijeli niso nobenega, tatvin pa je bilo na kup. Ljudje so kmalu ugotovili, da so največ kradle te „policijske“ patrulje same. Posebno hudo so gospodarile v poskodovanih trgovinah in trgovskih skladiščih. Kar ves dan so romale na primer v Kobetovo trgovino, ki je med bombardiranjem izgubila prednjo steno. Nekaj član te patrulje se je potem sam bahal, da še svoj živ dan ni pojedel toliko čokolade kakor tiste dni pri Kobetu. Drugi spet so se ponašali z izbornimi konjaki in likerji, ki so jih našli v tej trgovini.

Seveda to ni bil edini primer. Kradlji so tudi po privatnih stanovanjih, po kletah gostin in povsod, kjer se je dalo kaj odnesti, popiti ali pojediti. Mnogi meščani so pršli tako ob vse vino in vsa živila. Da bi to počeli vsaj malo prikriti, so komunisti uprizarili posebno komedijo. Odredili so preiskavo, kdo med meščani si je „kopičil živila“. K meščanom, ki komunističnim funkcionarjem niso bili po volji, so pošiljali „preiskovalne komisije“. Skoraj pri vsakem so potem ugotovili, da je „kopičil živila“, in odredili so njih zaplenbo na korist „osvobodilne vojske“. Seveda zaplenjena blaga ta „vojska“ ni nikdar videla, marveč se je izgubilo v žlebovih in shrambah pripadnikov komunistične „policije“ in drugih komunističnih funkcionarjev.

„Vse po predpisih“

V drugih pogledih pa naša zemlja najbrž še ni videla tako birokratične „policije“. Vsaki eventualni dolžnosti, ki ni prinašala kakšnega dobička za dotične funkcionarje, so se ti izognili z izgovorom na „predpise policijskega postopnika“. Navedemo naj samo en značilen primer. Miren meščan se je nekega večera precej kasno vrnil v Novo mesto iz bližnje Bučne vasi, kamor se je bil zatekel iz strahu pred bombardiranjem. Hotel je pogledati, če je doma še vse v redu. Ko je prišel do svoje hiše, je našel vrata na stečaj odprta, iz kleti pa je slišal tuje glasove, tako da ni mogel dvomiti, da so v njej tatovi. Pohitel je na ulico po pomoč. Kakih 50 korakov od hiše je srečal patruljo VOS. Povedal je, zakaj je in prošil, naj mu gredo pomagat preganati tatove. Vodja patrulje pa mu je pojasnil, da spada meščanov hiša že v rajon druge patrulje, ki jo bo našel nekaj dni pri mostu, dobrih 10 minut dalje. Oni da ne morejo nič storiti, ker ne smejo kršiti predpisov...

Tretjič zaprti

Okrog 10. okt. je VOS vnovič spet začela z aretacijami. Sedaj je šlo malo težje, ker so se skoraj vsi Novomeščani izselili na kmete, z njimi tudi tisti, ki so bili poprej že enkrat aretirani. VOS je pošiljala za njimi patrulje. Tako je bil na primer kanonik Kofc aretiran v vinogradu svoje sestre neke pri Mirni peči. Ponovno so razen njega zaprli še Sonca, Verbiča, dva brata Miksa s Slapnke, Arminja in še nekaj drugih, medtem ko je bil računski svetnik Pavlič zaprt že ves čas, ker on edini ni bil izpuščen.

Aretrance so zdaj zaprli v gradu Breitenau blizu Zaloga ob Krki. Tam so v kletih priredili zapore, ki so bili že sami po sebi mračni. Vodstvo „policije“ pa se je naselilo v neki vili pri Novem mestu. V njej je gospodaril „poveljnik“ Spilhal, z njim pa je bil njegov namestnik, bivši trgovski pomočnik Koštalj. V pomoč in razvedrilo sta imela dve hčerji grabenskega graščaka Krauta, ki sta se delali vnete komunistke. Vsi skupaj so živeli prav po graščanski, iz nakradnim zalog dobro jedli in pili, se imenitno zabavali in vsem dajali čuti svojo oblast.

Paničen beg „policije“

Medtem se je začela nemška obveščevalna agencija. Preko Kostonjice so nemški oddelki pridri tako naglo, da so bili v Novem mestu komunisti popolnoma presenečeni. Zavladala je med njimi splošna panika, ki je bila naj-

Etimološki in glasbeni intermezzo

Studentje starodrevnega čestitega zavoda so bili nekdaj v davnih časih napravili zločin, po šolskih postavah najtežje vrste: bilo je njih petero tako nesramnih, da so sicer na skrivaj, a pri belem dnevu zalezi v prepovedano gostilno v neposredni bližini samega zavoda, naročili tamkajši skupaj pol litra vina in se pri njem zamudili post horam legalem. Z ozirom na strogo kontrolo, ki jo je vršila stanovsko poklicna oblast v dotičnem kraju, je bila to velika predrznost, zlasti, če se ugotovi, da obtožena okolnost, da je imel gostilničar hčerko neumnih let, h kateri je baje hodil na obisk interes, ki je bil v ozkih stikih z omenjeno moralno oblastjo. In če se je že nekaj minut prej, kakor se je zgodilo, vedelo, kaj je dobila kaka mačka v kraju za kosilo, pa naj bi se tak nezasišan, blazno tvegan podvig ne razvedel z bliskovito naglico zaradi pravočasne intervencije v svrhu zaščitne na samem dejanju.

Lepo so jih zajeli tičke! Pri vseh stranskih izhodih so bile postavljene straže, da ne bi nobeden ušel, pri vzhodu se je pa prikredel štab patrulje v prvo, glavno gostilniško sobo, in ko tam ni nikogar našel, je nadaljeval ofenzivo in pokukal še v mali separe tam zadaj. Ko so zločinci zagledali med vrati pol obraza poveljnika napadnega odreda, so prvi trenutek skoraj odreneli od groze. A že v naslednjem hipu je samo nekaj zaropotalo in nastal je veter; odred je juril v separe — in našel na mizi petero kozarcev s skoraj vsem naročenim in že plačanim vinom, o tikih pa ni bilo več ne sluha ne duha. Prhnili so med tem, ko je vodja napadnega oddelka pogledal nazaj in dal znamenje za juriti, preko mize in stol-

večja vprav med „policijo“. Nemci so bili že v Novem mestu, ko ta slavna „policija“ se niti vedela ni, da se bližajo mestu. Razumljivo je, da so zbežali kakor brez glave, ko so naenkrat zagledali nemške vojske, kako iz mesta prihajajo k njihovi vili. Bežali so tako naglo, da niso mogli rešiti niti svoje opreme, kaj šele, da bi odnesli ali vsaj uničili spise, še dolgo potem je bil vrt okoli vile posut z naraščajočimi seznami o sestavi patrulj in o ljudih, ki naj bi aretirajo, pa z zapisniki o zaslišanjih itd.

Novomeška VOS je zbežala v Birčno vas, kamor so jo gradu Breitenau preselili tudi vse ujetnike. V Birčni vasi so zapore priredili v tamkajšnji šoli. Tam so tudi uvedli proti aretrancem nekakšne „preiskave“. Pri tem so imeli največ opravka znani komunist Maks Vale iz St. Jerneja, komunistka Vida Rabzelj, neki politikomir Karol in še nekaj drugih, med njimi baje tudi eden ali dva bivša novomeška sodnika.

Stanovanjske odpovedi lani

Izpopolnitev predpisov o stanovanjski zaščiti — število odpovedi se je v zadnjih letih znižalo za 50 odstotkov

Ljubljana, 13. januarja. Zadrja, zlasti vojna leta obitno v Ljubljani zopet pomanjkanje primernih stanovanj. Dasi mesto ni bilo neposredno prizadeto, je stiska velika iz raznih vzrokov, ki so v zvezi z vojnimi časi. Podobno stanje je bilo v prejšnji vojni in neposredno po njej. Velikopotezna akcija mestne občine, ki je zgradila mnogo vsakovrstnih stanovanjskih hiš, in številne pobude zasebnikov so sčasoma zapolnile največje vrzeli. V drugi polovici preteklega desetletja je bilo v Ljubljani že toliko stanovanj, da so mogli najemniki, ko so jih toliko izbrati po želji. Majhnih stanovanj pa ni bilo nikoli preveč.

Ob začetku sedanje vojne je bilo v Ljubljani okoli 25.000 stanovanj. To bi zadoščalo, če ne bi v mesto prisilili novi doseljenci iz raznih krajev. Zasedli so vse razpoložljive prostore, ponekod sta se morali celo dve družini stisniti v eno stanovanje. Prvemu navalu doseljenec je sledil drugi in se dotok novih interesov za stanovanja ni ustavil niti danes.

Vojna, kakršna je sedanja, vpliva vedno na odnose med hišnimi gospodarji in najemniki. Slednji bi bili pri nezainteresirani zadržanju države nedvomno pogosto na slabem. Zato je morala tudi v tej vojni nastopiti država v korist stanovanjskega najemnikov s primerno stanovanjsko zaščito. Prvi zadevni ukrep je bil pri nas izdan že 17. oktobra 1940, ko je bivša Jugoslavija omejila pravico hišnih gospodarjev do razpolaganja s stanovanji. Izdana je bila tudi prepoved povzicanja najemnika. Ta zaščita je bila nato podlaga napreda do konca I. 1942, končno pa še do konca sedanje vojne.

Prvi ukrepi so omejevali gospodarje predvsem glede odpovedovanj, niso se pa spuščali v gospodarjevo pravico, da stanovanja odda komur on hoče, ali pa ga sploh ne odda. Se danes velja po omejenih odredbi, da sme hišni lastnik ali zakupnik odpovedati najem stanovanja samo v zakonito določenih primerih. Najemnik pa sme odpovedati, kadar koli hoče ob upoštevanju zakonitih ali običajnih rokov.

Gospodar sme odpovedati, če potrebuje stanovanje za svoje ožene sinove ali omožne hčere, če namerava stavbo porušiti ali sezidati novo, če mu najemnik ne plača najemnine najkasneje v enem mesecu od dne, ko bi jo moral plačati, če najemnik uporablja in izkorišča stanovanjske prostore v druge svrhe ali v nasprotju s pogodbo daje prostore v podnajem, jih namerno oškoduje po malomarnosti, ali če hudo otežuje bivanje hišnem lastniku ali drugim stanovalcem v zgradbi. Sme odpovedati, če so storili najemniki ali člani njegove rodbine kaznivno dejanje na škodo najemodaj-

Pokol pri Birčni vasi

Svoje žrtve so morilci razdelili v dve skupini. Prvo skupino so ustrelili 21. oktobra. Nekaj letniški pamnik iz Novega mesta je hodil s seznamom po sobah in klicil imena osojencev. Izbranih je bilo 14 oseb, med njimi prof. Kek, računski svetnik Pavlič, Sonca, brata Miksa in Grile. Jetrke so trdo zvezane odpeljali na Padež ter jih tam v bližini neke kraške jame pri Stranski vasi postrelili s strojnico. Kakor se je pozneje govorilo med ljudmi, sta ta zločinski posel opravila dva železniška strojevodja iz Ljubljane. Umorjenecem so pobrali potem vse, kar so imeli pri sebi, trupla pa zmetali v prepad.

Naslednje jutro je prišla na vrsto druga skupina. Prigrali so na isto morišče graščaka Fabjančiča iz Ruperčvriha, Golobovo iz Birčne vasi, nekega Lindiča iz okolice Mokronoga ter še nekaj drugih. Postrelila sta jih s strojnico ista dva krvnika, ki sta prejšnji večer pomorila prvo skupino. Fabjančič ni bil tako mrtev in ga je nato eden od njiju ustrelil s puško. Tudi njihova trupla so pometali v kraško jamo.

Novomeška komunistična „policija“ se je potem še nekaj časa potikala po novomeškem okrožju. Nemškim vojakom in slovenskim domobrancem se je posrečilo zajeti nekatere njene člane, med njimi poveljnika Spilhala. Zajeli so ga na gradu Grabnu, kamor se je bil skrčil s svojimi sodelavkami. Hčerama ondote graščaka Zajeli so tudi nekaj „sodnikov“, ki so sodelovali pri pokolu v Birčni vasi. Kakor pripovedujejo zadnje vesti z Dočenskega je večina krivcev tega množestvenega umora že prejela zasluženo kazn.

odpovedi stanovanj ostalo lani na isti višini kakor predlanskim. Zadnjih sedem let se je število sodnih odpovedi gibalo takole:

leta	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943
1937	1568	1338	1461	1743	1195	694	749

Leta 1940. je bilo število nepričakovano visoko. Vzrok so bile odpovedi mestnih stonin na živilskem trgu. Sicer je bilo tudi tega leta število odpovedi stanovanjskih in obrtnih prostorov na približno isti višini kakor druga leta. Stojnice so leta 1940. odpovedali okoli 400.

V rednih časih je bilo običajno, da je bilo stanovanjskih odpovedi največ v pomladanskih, poletnih in jesenskih mesecih. Pozimi so bili gospodari uvidnejši, deloma pa so neradi odpovedovali zato, ker niso bili gotovi, da bodo v času mraza in snega dobili novega najemnika. Najemniki se iz enakih razlogov niso marali seliti pozimi. Lani pa je bilo največ odpovedi prav v zimskih mesecih. V prvem tromesečju je bilo odpovedanih 229 stanovanj, v tretjem 193, v drugem 179 in v zadnjem tromesečju 148.

Več rib iz hrvatskih rek in iz Jadrana

Ribištvo mora dati velik delež narodnemu gospodarstvu

Z zopetno priključitvijo Dalmacije in dalmatinskih otokov k Nezavisni Državi Hrvatski, piše „Völkischer Beobachter“, je hrvatsko ribarstvo zopet dobilo svoje pravo mesto v narodnem gospodarstvu. Hrvatske reke so znane po obilju sladkovodnih rib, zdaj pa se temu pridružuje še obilje rib v Jadranskem morju. Pomorsko ribarstvo bo ne le pomagalo prehraniti prebivalstvo na hrvatskem ozemlju, ampak bo znatno prispevalo tudi k izvozu, s katerim se bodo lahko koristili hrvatski sosedi.

Vsekakor so hrvatske sladkovodne reke v zadnjih dveh letih utrpeli velike izgube. Deloma se je to zgodilo zaradi zanemarjanja zaroda, še več pa zaradi barbarskega uličevanja sladkovodnih rib po pripadnih badoljševskih oboroženih silah. Neretna spada na primer med te hrvatske reke, ki imajo največ izvršnih rib. Italijanski vojske so ribe v tej reki uničevale z eksplozivji, kar je ribji zarod silno skrajšalo. Zaradi tega bo morala hrvatska vlada storiti potrebne varnostne ukrepe, da se ribji zarod spet uredi in pomnoži.

Pred sedanjo vojno so nalovili ribi v morju ob hrvatski obali letno po šest do osem milijonov kilogramov rib. V Jadranskem morju lovijo predvsem sardele, tune, ciple, loki, zobotice in podobne ribe. Po goji ribištva so zelo ugodni. Čeprav je bilo hrvatsko ribarstvo v primeri z italijanskim zapostavljeno, je vendarle dosegalo lepe uspehe, kar velja poudariti zlasti glede na dejstvo, da so uživali italijanski ribi v Jadranskem morju velike pravice. Danes ima Hrvatska najlepšo priliko, da ribogojstvo in ribištvo na svojih rekah ter na svojem morskem področju temeljito preuredi, tako da bo imela od tega lepe gospodarske koristi.

Na vsem jugovzhodu nima nobena država toliko sladkovodnih rib kakor Hrvatska.

V posameznih mesecih se je število sodnih stanovanjskih odpovedi gibalo leta 1941, predlanskim in lani takole:

	1. 1941	1. 1942	1. 1943
januar	97	90	67
februar	101	70	84
marec	99	64	78
april	85	95	60
maj	137	73	80
junij	124	38	39
julij	114	66	87
avgust	106	37	64
september	125	44	42
oktober	94	44	53
november	56	41	36
december	57	32	59
Skupaj	1195	694	749

Kakor druga leta je bilo lani največ stanovanj odpovedanih, ker najemniki niso pravočasno plačali najemnine. Nekaj odpovedi so gospodari utemeljili z lastnimi potrebami in drugimi po zakonu dopustnimi vzroki. Proti večini odpovedi so najemniki ugovarjali in se je dolžna odločitev zavlekla za nekaj mesecev. Letos bo število odpovedi verjetno še nižje, kakor je bilo zadnji dve leti. Novomeštje bodo potisnili število odpovedi navzdol. Pričakovati smemo, da bo konec prihodnjega leta rekordno nizko število odpovedi.

Življenje v Bolgariji

Se pred nedavnimi časi je bilo nakupovanje v Sofiji zabavna reč. Človek je stopil v trgovino, povedal, kaj želi, trgovcu mu je ponudil stol, čisto tudi skodelico črne kave. Nato se je zapel pomeneč o blagu, vremenu, politiki in se na koncu zopet povrnil k blagu. Kupec si je ogledal blago, ki ga je želel kupiti, in če mu ni bila všeč cena, je bilo dovolj, da je rekel zbogom in odšel, toda čim je prestopil prag trgovine, ga je trgovec vlnodno povabil, naj se vrne k prodajalni mizi, kjer bo dobil blago za polovično ceno. Takšni obiski v trgovinah so trajali čisto do 11. ure zvečer ali tudi do polnoči. Trgovine so bile odprte od zore do trde noči in nobena kupčija se ni sklenila brez dolgočasnega prijateljskega pomenka o vseh potrebnih in tudi nepotrebnih rečeh.

Danes je položaj v bolgarski prestolnici čisto drugačen. Police, ki so bile prej založene s tekstilnimi izdelki ter z domačo svilo, bombazevinastimi izdelki in suknem ter balonsko svilo, so prav tako prazne kakor stene trgovin, ki so bile v prejšnjih časih obložene s težkimi perzijskimi preprogami. Kdor danes stopi v bolgarsko trgovino, se ne pogaja več za ceno predmeta, ki ga želi kupiti. Kupec kratkoročno plača toliko, kolikor zahteva prodajalec, če-

prav so cene znatno višje kakor kdaj koli prej. Že v zgodnjih popoldanskih urah se zapirajo vrata in izložena okna trgovin. Glavne ulice se izpraznijo in ostanejo zapuščene. Svetlobne reklame in druge vabe v oknih so že davno izginile. Vse javno življenje je zdaj osredotočeno na predpoldanski čas, kajti tudi Bolgarija se je prilagodila srednjeevropskemu času. Uradniki morajo biti že ob 6.45 na svojem mestu in njih služba traja do 14. ure brez odmore. Trgovine so odprte zjutraj samo do 11. ure, opoldne vključijo kratek odmor, kakor jih zopet odpro, ob 16.30 pa dokončno zapro. Kinematografske in gledališke predstave se začnejo bolj zgodaj kakor po navadi in tudi tramvajski promet ponča prav kmalu, tako da so se pred mrakom tramvajski vozovi v remisii.

Vzrok za to preureditev življenja je prav za prav samo eden. Zaukazano je najstrožje varčevanje za kurjavo in razsvetljavo, kajti kapaciteta elektrarne je zmanjšana in nihče ne ve, kaj prične naslednji dan. Lahko se primiri, da je večkrat prbrne nad Sofijo sovražna letala. S tem računajo vsi prebivalci bolgarske prestolnice, ki so si v skladu z vsemi možnostmi in dogodki preuredili življenje. Sofija je torej prej ko slej ostala trezno mesto, močnejše in najsolidnejše na Balkanu, samo s to razliko, da je v zadnjem času postala še mirnejša, kakor je bila poprej. Zaradi žrtvi, ki jih je utrpela Sofija pri bombardiranju terorističnih letal, vlada med prebivalstvom razumljiva potrtnost in žalost. Kabareti so zaprti, ker se je izkazalo, da so se v njih shajali volhvi. Njih prostore so preuredili v obednice za uradnike, kjer je na razpolago majhen prikriček ali tloja pijače med dopoldanskim delom.

Sole so več ali manj zaprte, otroci pa sledijo pouku na podlagi nalog in se učijo namesto v šolskih predavalnicah doma. Oblast je določila, da se bodo letošnji zreostni izpiti držali kakor je bilo to običajno. Maturanti pa bodo morali takoj po maturi odrediti pot orožje. Bolgarska vlada je odredila strogo nadzorstvo bolgarskih visokoslovcev, ki se mudijo v Nemčiji ter ne sledijo predpisnemu pouku. Kdor ne opravi izpita, se mora nemudoma vrniti domov in prijeti za delo.

V političnem pogledu Bolgarija slej ko prej trdno drži z Nemčijo, o čemer pričajo tudi izjave, ki so bile izrečene v sobotni. Tam so razni govorniki povedali, kakšno je stališče Bolgarije sprito sedanega mednarodnega položaja. Bolgarija si noče prilastiti nobenih tujih ozemelj, pripravljena pa je na to, da bo štela in varovala vsako ped lastne zemlje, do katere ima svetlo pravico. Bolgarija je zjavil neki govornik, je vedno imela položaj pionirske države v jugovzhodni Evropi. V preteklosti je morala voditi mnogo vojn, s katerim se ni mogla okoristiti. Skušnje so ji pokazale, kje je njeno mesto. Navsezadnje pa se Bolgarija oslanja na močno in dobro oboroženo vojsko, ki bo zavrnila sovražnika, ki bi se drznil seti po zemlji, ki je vsakemu Bolgaru sveta. (Kölnische Zeitung.)

basenforštanta. Preiskava, strašno zasliševanje bo, hujše ko pri najgrozovitejšem umoru v državljanski justici. Krivcem je šel mrz po hrbtu, kosti so jim sklepetale. Prav je imel Klobučarjev prevod: Stojimo pred potresom in Judom!

Saj bi lahko prijel mačka za glavo in prvega na protokol vzel tistega identifikiranega. Ali ni tako neumen. Zagrabiti je treba zadaj, od strani, postaviti zvita vprašanja, konfrontirati, si misli preiskovalni. O, kaj bodo vse izbeletali, kako se bodo zvijali lovili v nasprotju. Protokola bo nič koliko! Začnimo na primer pri predzreznem Kicelnu.

Kicel je stoji pred katedrom. Ker je nedolžen na aferi, ki je v preiskavi, odgovarja odločno, zadržano, vse kategorično taji, sploh nič ne ve. To spravi preiskovalnega v bes, ker vsega tega prav za prav ne more niti na protokol vzeti. Ga bom pa drugače privlil, si misli, in mu očita laž. Kicel v svesti si svoje nedolžnosti, zabreknejo prepotentno odvrne, da govori samo čisto resnico. To spravi preiskovalnega iz ravnotežja, da začne groziti s posledicami. Kicel se udaril nazaj, da vendar ni storil nič drugega ko odgovarjal na vprašanja in ne ve, zakaj naj bi to imelo zanj take posledice. Situacija se po ostruje, atmosfera postaja takorekč ne vzdržna. Preiskovalni se zadere nad Kiceln. „Ampak, v kakšnem tonu odgovarjate, vi, Kicel? Zebeli je zadet na glavo Kicel je začutil, da jaha na ostrini britve. Preiskovalni buli vanj, kaj mu bo odgovoril na zadnje vprašanje. Vse je tiho, vse zdrzuje sopo, šivanko na tla pasti bi slišali.

Tu se ogliš v zadnji klopi Macedonar v basu: »Čee durle!«
Gospodar nad življenjem in smrtjo, Klabasenforštant in preiskovalni v napadu

besa zavili ko kužek, ki mu je slon na rep stopil. Ali, igra je že izgubljena. Trud, da bi zatri izbruh kirohota, ki se je polasčal publike in njega samega, je rodil le ta uspeh, da so se mu oč zališe. Ali od joku ali smeha, šulfski niso pogruntali in Lantauer sam najbrž ni vedel. Videč, da je situacija na kritični točki, stisne iz sebe z jokavim, piskajočim glasom: »Hi, hi, hi, ti sakra... šulfski, na tegale si moram pa zapisati v notice« — in prične vleči iz žepa beležnico. Ni se zavedel, da s tem praktično razlaga pregovor, kako majhna je razdalja med veličastnim in smešnim.

Ušle so mu iz rok vajeti, konj je zbežnel, plaz se je utrgal. Macedonar je nastavljal peklenjski stroj, preiskovalni ga je sam prižgal. Prav mu je!

Dihal satanska celega razreda je bliskovito razumela, da klasifikacija preiskovalnega velja delu, ne avtorju. Sledila je grozna eksplozija: sakra... šulfski! so zarjaveli, zavili, zatuli, zacepetali z nogami, zakrili z rokami po zraku nad klopi, drugi se krčevito držali z obema rokama ob sedalih za klopi, jih mikastili in s seboj vred dvigali liki razdraženi mandrili, tretji bili s pestmi po deskah pred seboj, v deliriju navdušenja. Vreščale in razsajale so zverine da je bilo staro poslopje zavoda v nevarnosti sesuti se na kup.

Kako se je končala glavna zadeva (namreč tisti proces), je postranska stvar. Dolgo sem zasledoval literarno in muzikalno zgodovino in literaturo pa nisem nikjer našel obelodanjenega remek-dela Klobučarja in Macedonarja. Naj bo po tej poti ostala pozabljenja umetnika iz starih dobrih časov, ko je klabasenforštantov notic odpovedal. P. F.

Dva svetova pred vrati Trsta

V prvi številki pravkar izšla tržaška lista »Deutsche Adria-Zeitung« objavljajo Carmen Giesbattel prijetno kramljanje, ki opisuje svet med Opčinami in Milijami. Članekarica podaja najprej vtise popotnika, ki se počenja v nedeljskem jutru iz Trsta, ki je se neprimerno, ker visijo debeli, sivo črni oblaki nad svinčeno vodo tržaškega zaliva. Nato se povzpne iz osrčja Trsta proti Opčinam. Z oken voza se odpira pogled na pusto krajino kraškega sveta. Drevesa iztezajo svoje puste veje v vis. Kdor hoče tej sili car-ve kaj iztrgati, mora biti prav tako trd kakor kraška skala in žilav kakor kraška vegetacija.

Tristo metrov pod tem svetom leži tržaško mesto. H še in ulice so zabrisane kakor na medli fotografiji. V pristanišču stoje žerjavi na pomolih kakor siva žival, ki spi zimsko spanje. Zelenica vodi čez Belvedere in Opčine kvaku do končne postaje, ki pomeni istočasno začetek in konec.

Opčine so samo 25 minut oddaljene od Trsta, toda tukaj se srečujeta dva svetova: Italija in Slovenija. Tu se sčenja del Jadranskega Primorja, kjer je doma slovenski jezik, kjer se ljudje drugače pišejo, drugače izgledajo in drugače stručejo kakor v Trstu. Hiše so ploske in nizke, z majhnimi okenci. V tenkih vrstah stojijo vzdolž široke glavne ceste ter so raztresene vsenaokrog. Vsaka hiša ima svojo ogrado iz kamna, ki sega približno pol metra visoko. Kolikor dovoljuje zemlja, najdemo tukaj kulture v terasah. Drugače ne nudijo Opčine nič posebnega. Poleg hiše domačega prebivalstva, tukaj tukaj več modernih vil. Ki so si jih zgradili Tržančani za letovišarsko življenje v poletnih mesecih. V toplem poletju se nudi oddah očesu krčen razgled na morje, na Trst in na visoko štrleče vrhove Julijskih Alp. Pol ure od Opčin dalje proti jugu pa leži prvo pristaniško mesto istrske obale, Mljuje z 12.000 prebivalci.

Zimsko življenje na živilskem trgu

Ljubljana, 15. januarja.

Tako ugodnega zimskega vremena ni bilo že dolga leta; v tej zimi ni mraz skoraj še nič ovalar prodaje na živilskem trgu. Zato bi smeli pričakovati, da bo trg tudi zdaj, sredci januarja, bolj založen z domačo zelenjavo. V zadnjih tednih je bilo namreč mogoče nabiranje zimsko zelenjave na vrtovih, predvsem motovilca. Zato so gospodinjke razočarane, če ne najdejo toliko zelenjave na trgu tudi ob tržnih dneh, kakor bi je pričakovale.

Večina prej starih prodajalcev zelenjave zdaj sploh več ne prihaja na glavni tržni prostor. Tam bi vladalo skoraj popolno mrtvilo, če bi se ne zbirale gospodinjke pri prodajalkah kislega zelja in repe. Prodajalke, ki so danes pripeljale zelenjavo na trg, bi lahko seštel na prste. Blago so takoj razprodale, tako da je bil zelenjadni trg ob 9. že prazen.

Razumljivo je, da je zaradi tega, ker tako primanjkuje domače zelenjave, tem večje za nimanje za uvoženo povrtnino. Zadnje čase prodajajo branjevalci cvetoča. Pri vseh, ki so imeli danes še napredaj, je bil velik uspeh. Blago je bilo precej lepo. Cvetoča bi zdaj lahko razprodali menda vsako poljubno količino. Nekateri branjevalci, ki imajo zaprte prostore, prodajajo tudi nekatere vrste zelenjave, predvsem radič. Zelo redka je endivja, pa tudi motovilca je malo. Marsikdo zelo pogreša špinato.

Branjevalci na prostem so založeni v glavnem le s čebulo. Res je sreča, da imajo vsaj tega pridejka vedno dovolj. Prav tako ne pogrešamo česna. Poraba čebule je precej velika, čeprav jo uporabljajo bolj za začimbo kakor za hranilo. V primeri z nekaterimi drugimi pridejki se čebula tudi ne zdi draga (3 lire kg). Te dni pa ni pri branjevalcih naval zaradi čebule; nekateri prodajajo razen cvetoča tudi jabolka. V splošnem so jabolka sedanje po-šiljke zelo lepa. Vendar nazadnje dobijo izbirke, zato skuša priti vsaj čimprej na vrsto. Doslej še ni bilo na nakaznice napredaj tako lepih jabolok.

Na trgu se zdaj ljudje sem in tja zalagajo tudi z ribami. Prodaja jih pomeni znatno izboljšanje prehranjevalnih razmer, čeprav ne prihajajo še posebno velike količine blaga na trg. Danes so prodajali na stojnici rečne ribe (platince) po 40 lire kg. Še večje zanimanje kakor za rečne je za morske ribe, ki jih pridno kupujejo vse zadnje dni po 36 lire kg, kar je zmerna cena. Bilo jih je tudi še danes na razpolago za sobotni ali nedeljski pribojček.

Danes je bilo na trgu precej živahno tudi zaradi prodaje mesa. Marsikdo na zdaj prihaja na trg že zaradi samih jabolok. Zato je bilo na trgu živahno tudi večeraj, čeprav ni bilo napredaj skoraj nobene zelenjave.

Razglednik Jutra

je že izšel. Dobite ga v upravi »Jutra« in v vseh knjigarnah.

SPORT

Zane Dekleva

Njegovi prijatelji in sportni tovarši so nam prišli povedat — na Jesenicah je umrl Ivan (Zane) Dekleva.

Zdaj je res že precej let, odkar se je poslovil od Ljubljane in si v gorenskem industrijskem središču ustvaril svoje toplo ognjišče z družinico, toda kljub temu je bil Zane še zmerom rad med sportniki, še bolj zvesto pa je v duhu spremljal vse, kar smo v Ljubljani počeli v sportu, potem ko so njega poklicne dolžnosti potegnile v Jesenice.

Pok. Dekleva je bil — kakor mnogi vrstniki njegove dobe, ki so se takrat v Ljubljani najbolj vmešali za nogometno igro — predvsem nogometaš, in sicer eden onih, ki mu je ta panoga nudila hvalno in uspešno polje za udeleževanje. Kajti bil je poštovan, blisten in tudi navdušen za barve svojega kluba, tako da je kmalu iz mladinskih vrst dobil vstop v prvo garnituro svojega matičnega kluba SK Ilirije, v čigar nogometni enajstori je nekaj let tvoril enega stebrov na odgovornem mestu srednjega krilca. Kljub težavnim nalogi, ki jo ima prav igralec sredi krilске vrste, je pomagal izvojevati marsiktero vročo borbo in bil je tudi upravičen, ponosen na dosežene zmage. Ko ga je poklic odtegnil iz vrst SK Ilirije, je še zmerom ostal najzvestejši pristaša svojih belo-zelenih barv, obenem pa je svoje velike talente na zelenem polju z veseljem ponudil v posnemanje mnogim mlajšim. Brez dvoma je precej tudi njegove zasluge, da so jeseniški nogometaši baš v zadnjih letih pred sedanjno vojno s takim ognjem in tudi lepimi uspehi posegli v prvenstvo.

no tekmovalje med klubi naše ljubljanske nogometne podzveze in al ustvaril dober sloves tja do skrajnih meja naše ožje domovine.

Mi pri »Jutru« se dobrega sportnika in ljubitevnega poštenega uradnika Zane Dekleve spominjamo še posebej v zvezi s poročevalskim delom, ki niso pred vojno neredko povezovali tudi z Jesenicami. Kadar koli nas je dolžnost privedla v ta kraj ali kakor koli je bilo treba z Jesenicami dobiti zvezo in uslugo po pošti, vselej je bil n. Dekleva z največjo voljo na uslugo. Predvsem seveda tedaj, kadar je šlo za sport! Kajti v sportu je živel še zmerom kakor v svojih mladinskih letih in za sport je rad žrtvoval vse drugo.

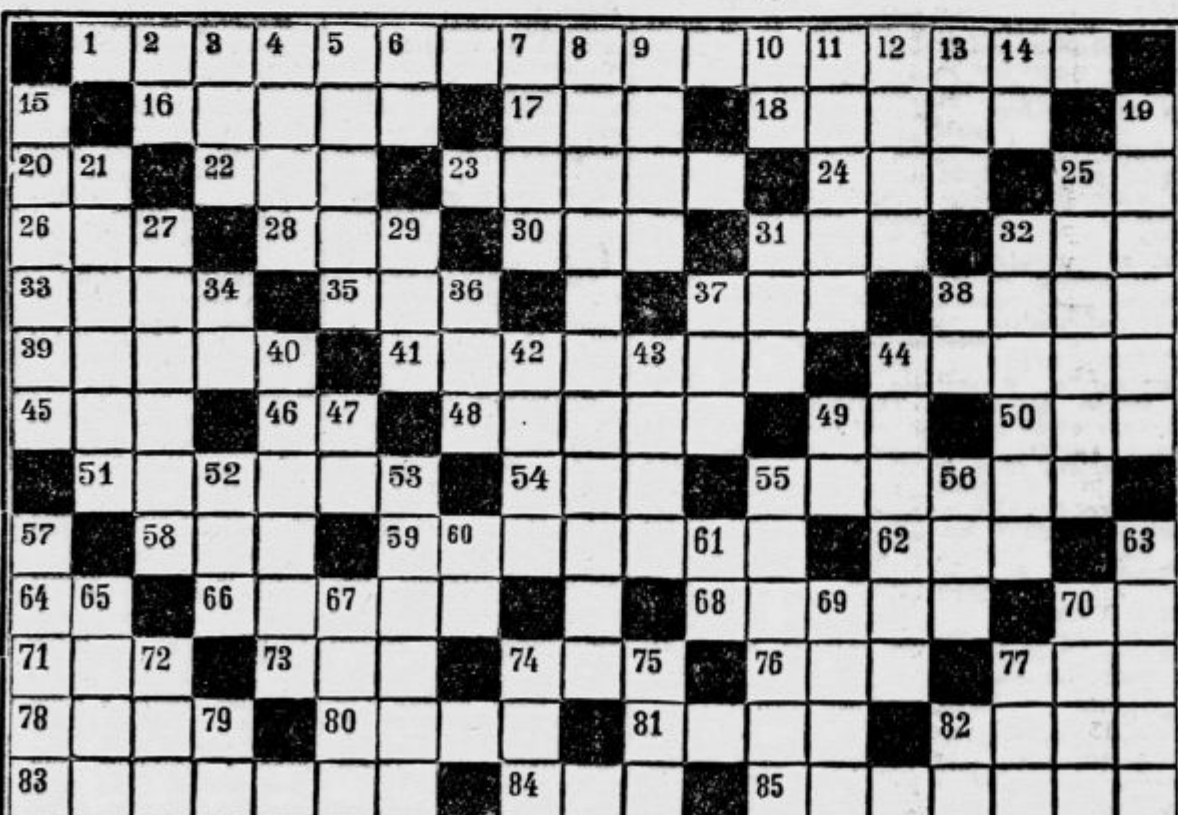
Zdaj ga ni več! Mlad, mnogo premlad in še daleč pod 40. letom starosti je zapustil mnogo svojih prijateljev in znancev med sportniki, ki so ga vzljubili kot enega med najbolj idealnimi in pristevali še zmerom med svoje, čeprav je zdaj živel v drugem in manjšem okolju na deželi. Toda Zane je bil njihov in zato stoji danes v duhu nemi ob njegovi daljni gomili ter žalostni polnoga grodo zemlje na njegov preneseni grob. Spomin nanj pa bodo ohranili najlepši!

Iz Gorice

Nesreča na ledu. Na ledu je padel in si zlomil nogo v gležnju Andrej Trojer iz Podbrda. Moral je iskati pomoči v bolnišnici.

Tatvina prašica. Prodajalka tobaka Marija Čede je z velikimi žrtvami vzgojila prašica, ki je tehtal že 90 kg. Ponoči pa so prišli tatovi in ji prašica ukradli. O storilcih ni sledu.

Križanka št. 4

Vodoravno: 1. novejši način zdravljenja (dve besedi), 16. izumitelj dinamita, 17. doba, 18. grška črka, 20. električna enota, 22. nočni lokal, 23. preka, 24. lat. predlog, kratka v knjigovodstvu, 23. predlog, 26. struja, 28. pripadnik evropskega naroda, 30. igralna karta (dvojina), 31. moško ime (tuja oblika), 32. mongolski poglavar, 33. veznik, 35. jeza, 37. gozdni plod, 38. moderno orožje, 39. glasbeni instrument, 41. učitelj govornišva (tukaj), 44. ples, 45. veznik, 46. japonska narodna igra, 48. tekočinska mera, 49. ploskovna mera, 50. veznik, 51. samostansko mesto v biv. Avstriji, 54. Noetov sin, oblika pomožnega glagola, 55. vesoljstvo, 58. ploskovna mera (množ.), 59. razčlemba, 62. tekočina za prevleko snovi, 64. kemični znak za arzen, 66. mesto na Japonskem, 68. gorovje v srednji Aziji, 70. kratka za akademski naslov, 71. obrtnik, 73. proga, 74. vodilni beograjski nogometni klub, 76. znoj, 77. mišična motnja, 78. božanstvo starih egipčanov, 80. družabna igra; gospa, 81. domača žival, 82. pokrajina med Donavo in Savo, 83. kemični izraz za izpeljanko, 84. mednarodni klic na pomoč, 85. kaznivno dejanje.

Navpično: 2. veznik, 3. del deljivosti, 4. vrsta cigaret, 5. angel višje stopnje, 6. kemični znak za aluminij, 7. ruska reka, 8. grški filozof (grška oblika), 9. teža ovojja ali zaboja brez blaga, 10. grška črka, 11. električna enota, 12. pisalna po-

treščina, 13. jarem, 14. pritrdilnica (v narčju), 15. praznična poslastica, 19. slovenski pisatelj, 21. poljedelno orodje, 25. lovec brez orožja, 27. električni pol, 29. uje-da, 31. upodobljeno telo, 32. pripadnik mongolskega plemena, 34. kratka za kraljevi, 36. odpovedanec, 37. gozdni plod, 38. kazalni zaimek, 40. sebičnež, 42. pritok Donave, 43. šahovski izraz (fon), 44. cerkveni dostojanstvenik, 47. osebnostni zaimek, 49. igralna karta, 52. oblika glagola mreti, 53. prislov časa, 55. birič, 56. mesec, 57. stran neba, 60. kemični znak za natrij, 61. predlog, 63. gostilna, 65. zaplodek, 67. Verdijeva opera, 69. velika utežna enota, 70. grmičasto drevo in njegov sad, 72. prostor v cerkvi, 74. moški glas, 75. pica, 77. dragocena tekočina, 79. kemični znak za nikel, 82. kratka za sveti.

RESITEV KRIŽANKE ST. 3

Vodoravno: 1. zavarovan, 10. anatomija, 11. note, 12. el, 13. kila, 14. enako, 16. carati, 18. sv., 19. Anita, 21. von, 23. kipar, 25. aj, 26. se, 27. raj, 28. mrav, 30. v, 31. jed, 32. Milan, 34. Bzav, 36. za, 37. Amerika, 40. at, 41. koceni, 43. literaren.

Navpično: 1. zaničevanje, 2. amoda, 3. vatiran, 4. Ate, 5. ro, 6. omeniti, 7. vida, 8. aj, 9. natovorjena, 14. etika, 15. KS, 17. an, 20. april, 22. oprezati, 24. aa, 26. sv., 29. Adam, 30. Vinica, 33. Azane, 35. veke, 38. ror, 39. ker, 40. al, 42. in.

Nakup surovih kož divjačine

usic, kun, dihurjev, jazbecev, veric, vider, polhov in domačih mačk.

Plačam najvišjo ceno

Sprejemam krzno v strojenje in barvanje

Zaloga vsakovrstnega krzna.

Kožuhovina - V. ŠINKOVEC, Mestni trg 11

VSAK

naš naročnik

je zavarovan

ALI

ste poravnali

naročnino?

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. 30, za drit in prov. takso — 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 1.— Za število in dopolnjevanje plačati za vsako besedo L. 1.—, za vsa druga oglase L. 2.—, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

DRVA
PREMOG
GOMBAČ
Gledališka 14

Službe išče

DEKLE
k 1 otroku (16. mes.) in
za lažja gospodinjka
dela, išče kakršno koli
družino. Celodnevna
hrana in plača po do-
govoru. Naslov v oglas.
odd. Jutra pod »Zdrav-
stvom«.

KUHARICA,
perfektna, ki bi opravljala
vsa hišna dela, išče službo
pri 2-3 članski boljši dru-
žini. Nastop po dogovoru.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Perfektna kuhari-
ca«.

ZENSKA
srednjih let, izučena v tr-
govini, z znanjem nemške-
ne, išče kakršno koli za-
poslitev. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Zaposlitve«.

ELEKTRICAR,
navijalec in instalater išče
primerne zaposlitve v več-
nem podjetju ali tovarni.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Elektrikar«.

ABSOLVENTKA
Trgovske akademije išče za-
poslitev. Dopolni na oglas.
odd. Jutra pod »Kontorist-
ka«.

36 LETNA VDOVA
bi bila k boljšemu, stari-
jemu gospodu kot gospod-
inja. Večja tudi trgovskih
poslov. Pismene ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Postenost«.

BRIVSK. POMOČNIKA
v stalno službo sprejme
takoju Mestni, Sv. Pet a
cesta 78.

CEVIJ. POMOČNIKA
za samostojno delo —
iščem. Naslov v oglas.
odd. Jutra pod »Cevij«.

POSTREZNIČO
za delo pri poslovanju
v priroči, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

MLAJŠA GOSPODICA
išče zaposlitve kot proda-
jalica v slastični ali bli-
zinskih, kateri koli
stroki. Ponudbe na oglas.
odd. Jutra pod »Mlajša«.

KUHARICA,
z dolgoletnim izkušenjem, se
je pridna, 55. mesto k man-
ši družini. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Zaolovstvo«.

STEPARICA
išče delo za dom ali na pri-
merno zaposlitev. Naslov v
vseh odd. Jutra. 1192-1

VAJENKA KUHE
in vsa dela — iščem
službo. Nastopim lahko
takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Zdrav-
stvom«.

SLUGA IŠČE
opodobenko samostojne
ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Popolnoma«.

POSTREZNIČO
za delo pri poslovanju
v priroči, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

POSTREZNIČO,
pridno, pošteno, sprejem-
ljivo, iščem. Rojina, Vod-
nikova 88.

Vajenci/ke

2 VAJENKA
za strojno mehaniko sprejemamo. Predstaviti se v mehaniki delavnici na Rimske cesti 19. 924-44.
TRIZSKO VAJENKO
sprejme takoj salon Svab. Novi trg 2. 1109-44.
VAJENEC
za zlatarsko obrt se sprejme. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1038-6.
CEVIJARI VAJENKA
sprejemamo. Hrana in stanovanje v hiši, Ivan Avbelj, D. M. v Polju 74. 908-44.
VAJENKO
dobro vzgojen, sprejemamo takoj v trgovino s blagom. Seme, Tovarniška ulica 29. 1014-44.
VAJENKA
pridno, pošteno, sprejemamo takoj. Zalar Marja, Ljubljana 7. 1139-44.
SIVILJSKO VAJENKO
sprejemamo takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
FOTOGRAFSKO VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.

Prodaj

V mrazu

Alma

TOALETNA KREMA

2000 kg DOBREGA SENA

DVE KOLESKE

TRI VOZOVE

MISI, PODGANE

PRODAM

JELOV, SMREKOV

KROM. HARMONIKO

STEDILNIK (ZELEZJE)

KAUCZ O OMARICO

2 URI STOPARIKE

MORNARSKI PLAC

SPORNI VOZIK

ZAPRAVLJIVCEK

POLICE (STELAZE)

ELEKTROMOTOR

KONJSKO SEDLO

KIVATSKA NOTE

SKOBELNIK

KIVAR HARMONIKO

ZENSKO KOLO

6 cvenih PHITIPPE

OTROSKI VOZIK

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

VOZ STIELJE

in konja prodam. Ljubljana, Poljanska cesta št. 44. 1031-6.
KLAVIR
(Klauer-ufelg), še precej dobro ohranjen, prodam. Bistenc Ivan, ul. 10. 1024-6.
TRIZSKO VAJENKO
sprejme takoj salon Svab. Novi trg 2. 1109-44.
VAJENEC
za zlatarsko obrt se sprejme. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1038-6.
CEVIJARI VAJENKA
sprejemamo. Hrana in stanovanje v hiši, Ivan Avbelj, D. M. v Polju 74. 908-44.
VAJENKO
dobro vzgojen, sprejemamo takoj v trgovino s blagom. Seme, Tovarniška ulica 29. 1014-44.
VAJENKA
pridno, pošteno, sprejemamo takoj. Zalar Marja, Ljubljana 7. 1139-44.
SIVILJSKO VAJENKO
sprejemamo takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
FOTOGRAFSKO VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.

Prodaj

V mrazu

Alma

TOALETNA KREMA

2000 kg DOBREGA SENA

DVE KOLESKE

TRI VOZOVE

MISI, PODGANE

PRODAM

JELOV, SMREKOV

KROM. HARMONIKO

STEDILNIK (ZELEZJE)

KAUCZ O OMARICO

2 URI STOPARIKE

MORNARSKI PLAC

SPORNI VOZIK

ZAPRAVLJIVCEK

POLICE (STELAZE)

ELEKTROMOTOR

KONJSKO SEDLO

KIVATSKA NOTE

SKOBELNIK

KIVAR HARMONIKO

ZENSKO KOLO

6 cvenih PHITIPPE

OTROSKI VOZIK

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

2 GRAMOFONA

eden stoji v omari, drugi kovček, prodam ali za zamenjavo za otroško harmoniko ali drugo blago. P. t. 1056-6.
GOZDARJEV
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
POSTELJO
za zbiranje ter pečico na premog, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
OLJCEVALNO
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
POLHOVKO
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
VAJENKA
dobro vzgojen, sprejemamo takoj v trgovino s blagom. Seme, Tovarniška ulica 29. 1014-44.
VAJENKA
pridno, pošteno, sprejemamo takoj. Zalar Marja, Ljubljana 7. 1139-44.
SIVILJSKO VAJENKO
sprejemamo takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
FOTOGRAFSKO VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.

Prodaj

V mrazu

Alma

TOALETNA KREMA

2000 kg DOBREGA SENA

DVE KOLESKE

TRI VOZOVE

MISI, PODGANE

PRODAM

JELOV, SMREKOV

KROM. HARMONIKO

STEDILNIK (ZELEZJE)

KAUCZ O OMARICO

2 URI STOPARIKE

MORNARSKI PLAC

SPORNI VOZIK

ZAPRAVLJIVCEK

POLICE (STELAZE)

ELEKTROMOTOR

KONJSKO SEDLO

KIVATSKA NOTE

SKOBELNIK

KIVAR HARMONIKO

ZENSKO KOLO

6 cvenih PHITIPPE

OTROSKI VOZIK

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

MOTOR PUCH 200

skoraj nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1038-6.
ZENSKO CEVIJE
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
GOZDARJEV
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
POSTELJO
za zbiranje ter pečico na premog, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
OLJCEVALNO
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
POLHOVKO
skoraj nove, prodam. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
VAJENKA
dobro vzgojen, sprejemamo takoj v trgovino s blagom. Seme, Tovarniška ulica 29. 1014-44.
VAJENKA
pridno, pošteno, sprejemamo takoj. Zalar Marja, Ljubljana 7. 1139-44.
SIVILJSKO VAJENKO
sprejemamo takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
FOTOGRAFSKO VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.

Prodaj

V mrazu

Alma

TOALETNA KREMA

2000 kg DOBREGA SENA

DVE KOLESKE

TRI VOZOVE

MISI, PODGANE

PRODAM

JELOV, SMREKOV

KROM. HARMONIKO

STEDILNIK (ZELEZJE)

KAUCZ O OMARICO

2 URI STOPARIKE

MORNARSKI PLAC

SPORNI VOZIK

ZAPRAVLJIVCEK

POLICE (STELAZE)

ELEKTROMOTOR

KONJSKO SEDLO

KIVATSKA NOTE

SKOBELNIK

KIVAR HARMONIKO

ZENSKO KOLO

6 cvenih PHITIPPE

OTROSKI VOZIK

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUHINJSKO OPRAVO

RUŠKO PSICO

ZENSKI PLAC

KUPIM

odlične kvalitete, tako v tonu kakor izdelavi, dobite v trgovini »Umetnost«, Kolodvorska ul. št. 30. Ogl. odd. Jutra. 1038-6.
VAJENKA
dobro vzgojen, sprejemamo takoj v trgovino s blagom. Seme, Tovarniška ulica 29. 1014-44.
VAJENKA
pridno, pošteno, sprejemamo takoj. Zalar Marja, Ljubljana 7. 1139-44.
SIVILJSKO VAJENKO
sprejemamo takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
FOTOGRAFSKO VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.
VAJENKA
sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1217-44.

Prodaj

V mrazu

Alma

TOALETNA KREMA

2000 kg DOBREGA SENA

DVE KOLESKE

TRI VOZOVE

MISI, PODGANE

PRODAM

JELOV, SMREKOV

KROM. HARMONIKO

STEDILNIK (ZELEZJE)

KAUCZ O OMARICO

2 URI STOPARIKE

MORNARSKI PLAC

SPORNI VOZIK

ZAPRAVLJIVCEK

POLICE (STELAZE)

ELEKTROMOTOR

KONJSKO SEDLO

KIVATSKA NOTE

SKOBELNIK

KIVAR HARMONIKO

ZENSKO KOLO

6 cvenih PHITIPPE

OTROSKI VOZIK

KUHINJSKO OPRAVO